

Krizové řízení z pohledu malých obcí

Pavel Jankůj

Bakalářská práce
2015

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Pavel Jankůj**
Osobní číslo: **L12143**
Studijní program: **B2825 Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Ochrana obyvatelstva**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Krizové řízení z pohledu malých obcí**

Zásady pro vypracování:

1. Na základě dostupných zdrojů zpracujte rešerši problematiky krizového řízení z pohledu malých obcí.
2. Definujte úkoly krizového řízení udávané malým obcím legislativou a zmapujte v obecném měřítku současný stav jejich realizace.
3. Porovnejte současný stav vybraného vzorku obcí se stavem požadovaným legislativou – porovnání vyhodnoťte a analyzujte.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] HORÁK, Rudolf. Průvodce krizovým řízením pro veřejnou správu. Praha: Linde Praha, a.s., 2004, 407 s. ISBN 80-7201-471-4.

[2] POLIAN, Milan. Organizace a činnost veřejné správy. 1. vyd. Praha: Prospektrum, 2001, 342 p. ISBN 80-717-5098-0.

[3] Zákon č. 240/2000 Sb. ze dne 28. června 2000, o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Jakub Rak

Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce:

6. února 2015

Termín odevzdání bakalářské práce:

16. května 2015

V Uherském Hradišti dne 20. února 2015

doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc.
děkan

L.S.

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl jsem seznámen s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo - bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen přípouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdáním této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné

V Uherském Hradišti dne

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Bakalářská práce s názvem „Krizové řízení z pohledu malých obcí“ je zaměřena na vyhodnocení současného stavu plnění úkolů krizového řízení malými obcemi podle platné legislativy. V teoretické části je nastíněno krizové řízení v ČR spolu s jeho rozdělením, orgány, legislativou a vazbami mezi mimořádnou událostí, krizovou situací a krizovými stavy. Tato část dále obsahuje charakteristiku veřejné správy a obce, její základní znaky a orgány.

Praktická část obsahuje vymezení zákonných úkolů pro obce, otázky kladené starostům, přehled odpovědí, vzorek obcí, vyhodnocení a analýzu odpovědí a SWOT analýzu.

Klíčová slova: krizová situace, mimořádná událost, krizové řízení, krizová legislativa, požární ochrana, obec

ABSTRACT

The bachelor thesis with the title “Crisis management from the perspective of small villages” is focused on evaluation of current status and on fulfilling the tasks of crisis management by small villages according to current legislation. The crisis management in Czech republic is outlined in the theoretical part, together with its division, authorities, legislation and bonds between incident, crisis situation and state of emergency. This part also includes a characteristic of public administration and village, its basic features and authorities.

The practical part contains the definition of basic tasks for the villages, questions given to mayors, villages sample, answers evaluation and analysis, summary of the answers and SWOT analysis.

Keywords: crisis situations, incident, crisis management, emergency legislation, fire protection, village

„Těžko na cvičišti, lehko na bojišti ...“

Alexandr Vasiljevič Suvorov

Myslím, že tento úryvek citátu plně vystihuje pravý význam systému krizové řízení, kdy se jedná především o zdlouhavou a neviditelnou práci, která v případě mimořádné události nebo krizové situace může usnadnit její řešení a především zachránit mnoho lidských životů.

Na tomto místě bych rád poděkovat svému vedoucímu panu Ing. Jakubu Rakovi za odborné rady, ochotu a trpělivost při tvorbě mé bakalářské práce a také poděkoval své rodině, za jejich trpělivost a pochopení.

Dále bych chtěl poděkovat panu Mgr. Pavlu Ficovi za rady a ochotu při kontrole této práce po gramatické a stylistické stránce a také panu pplk. Miroslavu Menšíkovi za poskytnutí cenných informací.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 VYMEZENÍ POJMŮ	12
2 KRIZOVÉ ŘÍZENÍ V ČESKÉ REPUBLICE	14
2.1 KRIZOVÁ LEGISLATIVA	14
2.1.1 Základní předpisy	15
2.1.2 Páteř krizové legislativy	15
2.1.3 Prováděcí předpisy	16
2.1.4 Ostatní předpisy související s krizovým řízením a ochranou obyvatelstva.....	17
2.2 ROZDĚLENÍ KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ	19
2.3 ORGÁNY KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ V ČR	21
2.4 VZTAHY MEZI MIMOŘÁDNOU UDÁLOSTÍ, KRIZOVOU SITUACÍ A KRIZOVÝMI STAVY	21
3 OBEC V PODMÍNKÁCH ČR	24
3.1 VEŘEJNÁ SPRÁVA	24
3.2 ZÁKLADNÍ ZNAKY OBCE	26
3.2.1 Území obce a jeho změny	26
3.2.2 Občané obce	27
3.2.3 Samospráva	28
3.2.3.1 Samostatná působnost.....	29
3.2.3.2 Přenesená působnost	29
3.3 ORGÁNY OBCE A JEJICH VZÁJEMNÉ VZTAHY	31
4 ZÁVĚR TEORETICKÉ ČÁSTI	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	33
5 CÍLE A METODY PRÁCE	34
5.1 CÍLE PRÁCE	34
5.2 POUŽITÁ METODIKA.....	34
5.3 OMEZENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	34
6 ÚKOLY MALÝCH OBCÍ V KRIZOVÉM ŘÍZENÍ A OCHRANĚ OBYVATELSTVA	35
6.1 POVINNOSTI PODLE ZÁKONA Č. 239/2000 SB., O IZS	35
6.1.1 Povinnosti vyplývající pro OÚ	35
6.1.2 Povinnosti vyplývající pro starostu obce při provádění ZaL prací.....	38
6.2 POVINNOSTI PODLE ZÁKONA Č. 240/2000 SB., O KRIZOVÉM ŘÍZENÍ.....	39
6.2.1 Povinnosti vyplývající pro starostu obce i v době krizového stavu	40
6.2.2 Povinnosti vyplývající pro OÚ při krizových situacích	41

6.3	POVINNOSTI PODLE ZÁKONA Č. 241/2000 SB., O HOPKS.....	42
6.4	POVINNOSTI PODLE ZÁKONA Č. 133/1985 SB., O POŽÁRNÍ OCHRANĚ.....	43
6.4.1	Povinnosti vyplývající pro OÚ.....	45
7	OTÁZKY Kladené starostům formou check-listu	46
8	STRUČNÝ PŘEHLED ODPOVĚDÍ.....	47
9	VZOREK OBCÍ PRO ANALÝZU SOUČASNÉHO STAVU.....	48
10	VYHODNOCENÍ A ANALÝZA ODPOVĚDÍ.....	49
10.1	OTÁZKA Č. 1: VYHODNOCENÍ A ANALÝZA.....	49
10.2	OTÁZKA Č. 2: VYHODNOCENÍ A ANALÝZA.....	50
10.3	OTÁZKA Č. 3: VYHODNOCENÍ A ANALÝZA.....	52
10.4	OTÁZKA Č. 4: VYHODNOCENÍ A ANALÝZA.....	53
10.5	OTÁZKA Č. 5: VYHODNOCENÍ A ANALÝZA.....	55
10.6	OTÁZKA Č. 6: VYHODNOCENÍ A ANALÝZA.....	55
10.7	OTÁZKA Č. 7: VYHODNOCENÍ A ANALÝZA.....	57
10.8	OTÁZKA Č. 8: VYHODNOCENÍ A ANALÝZA.....	58
10.9	OTÁZKA Č. 9: VYHODNOCENÍ A ANALÝZA.....	59
10.10	OTÁZKA Č. 10: VYHODNOCENÍ A ANALÝZA.....	60
10.11	OTÁZKA Č. 11: VYHODNOCENÍ A ANALÝZA.....	61
10.12	OTÁZKA Č. 12: VYHODNOCENÍ A ANALÝZA.....	63
10.13	OTÁZKA Č. 13: VYHODNOCENÍ A ANALÝZA.....	64
10.14	OTÁZKA Č. 14: VYHODNOCENÍ A ANALÝZA.....	65
10.15	OTÁZKA Č. 15: VYHODNOCENÍ A ANALÝZA.....	66
10.16	CITOVÉ VYJÁDRĚNÍ STAROSTŮ K PROBLEMATICE KŘ.....	68
10.17	SWOT ANALÝZA KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ Z POHLEDU MALÝCH OBCÍCH.....	69
	ZÁVĚR	72
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	73
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	77
	SEZNAM OBRÁZKŮ	78
	SEZNAM GRAFŮ	79
	SEZNAM TABULEK.....	80
	SEZNAM PŘÍLOH.....	81

ÚVOD

Lidstvo se už od pradávna potýkalo s nebezpečnými a ohrožujícími situacemi, ať už přírodního nebo antropogenního původu. S postupným vývojem společnosti se vyvíjely i tyto negativní hrozby, kterým v dnešním dynamickém a informacemi zahlceném světě říkáme mimořádné události a krizové situace.

První označení termínu „krizový management“ se ve světě začal užívat vznikem karibské krize (1962). Následovaly další události a jako bod zlomu v chápání bezpečnosti společnosti a ochrany obyvatelstva se stala tragická událost z 11. září 2001 tzv. „útoky na newyorská dvojčata“. Celý svět tehdy nechápal, co se událo a to byl impuls ke změně postoje na tuto problematiku. Struktury NATO byly pozměněny a chápání krizového managementu se nezaobíralo jenom na vojenské konflikty, ale i na nevojenské hrozby a ohrožení (např. terorismus, opatření k ochraně obyvatel proti chemickým, biologickým či radioaktivním útokům, nepovolená migrace, atd.).

Je tedy nutné umět efektivně čelit těmto aktuálním hrozbám. V České republice se proto vytvořil velmi rozsáhlý systém krizového řízení, který má velmi široké pole působnosti. Asi každý by si přál, aby k řízení krizové situace a vzniku samotné krizové situace vůbec nedocházelo. Je tedy nutné být perfektně připraven a mít plány, jak daným mimořádným situacím předcházet, jak je řešit a jak při nich postupovat. O nezpochybnitelné úloze krizového řízení a s ním spojené ochrana obyvatelstva v bezpečnostním systému ČR ukazuje poslední společenský vývoj ve světě, kdy mohu jako příklad uvést Rusko-ukrajinský konflikt a především neohroženou expanzi Islámského státu. Byť tyto situace, dle mého názoru, úzce nesouvisejí s ČR, ale určitým způsobem ji ohrožují a mohou být, ne-li jsou, počátky nových problémů.

Vyvstává tedy otázka, kde začít s efektivní prevencí a překonáváním potencionálních krizí, když každý lidský život je důležitý? Samozřejmě u nejmenší územní samosprávné jednotky ČR, obcí. A i proto jsem si vybral toto téma bakalářské práce. Lidé by si měli umět pomáhat a navíc jako jednotlivci toho nedokážeme mnoho, nehledě na to, že při vypuknutí jakékoliv krize vstupují do dění mimo jiné emoce, stres, strach, neklid a to jsou faktory, kdy si uvědomíme, že je velmi důležité mít správně nastavený systém, který je schopen zachránit lidské životy a najít východisko z nelehké situace.

Jednou, při rozhovoru, se mě jeden nejmenovaný pán zeptal, co studuji. Odpověděl jsem mu: „*Ochranu obyvatelstva*“. Bleskurychle odvětil: „*Já žádnou ochranu nepotřebuji!*“ Nejspíš si v tu chvíli neuvědomoval pravý význam tohoto sousloví. Nebral jsem to špatně, protože z mé zkušenosti vím, že většina lidí si tuto problematiku zaměňuje s ochranou spojenou s různými bodyguardy, securitními službami, a tak podobně.

Přeji si, aby tato má práce byla pro širokou veřejnost dostatečným nebo alespoň částečným vysvětlením oblasti ochrany obyvatelstva v rámci krizového řízení z pohledu malých obcí, jakožto velmi důležité oblasti společenského života. Předně chci však upozornit, že problematika krizového řízení jako celek je široce rozsáhlé téma, které se do jedné bakalářské práce nedá vměstnat.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VYMEZENÍ POJMŮ

Pro správné pochopení tématu bakalářské práce je třeba znát přesnou definici základních pojmů vztahující se k problematice krizového řízení, státní správy a samosprávy.

Krizové řízení

Krizovým řízením se rozumí:

„Souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s

- 1. přípravou na krizové situace a jejich řešením, nebo*
- 2. ochranou kritické infrastruktury,“ [1]*

Krizová situace

Krizová situace (dále KS) je:

„Mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (dále jen „krizový stav“ [1]

Mimořádná událost

Mimořádnou události (dále MU) se rozumí:

„Mimořádnou událostí škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.“ [2]

Krizový plán

Podle terminologického slovníku Ministerstva vnitra se rozumí:

„Je soubor dokumentů obsahující popis a analýzu hrozeb a souhrn krizových opatření a postupů, které ministerstva, jiné správní úřady a orgány územní samosprávy zpracovávají k zajištění připravenosti na řešení krizových situací v dané působnosti dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů.“ [3]

Integrovaný záchranný systém

Podle zákona o integrovaném záchranném systému (dále IZS) se rozumí:

„Integrovaným záchranným systémem koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací,“ [2]

Obec

Podle zákona o obcích rozumíme:

„Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.“ [4]

Malá obec

V současné době neexistuje přesná definice pro pojem malá obec. V praxi se však vyskytují jakási tři pomyslná kritéria, podle kterých můžeme obce dělit. Pro mou práci jsem si vybral dělení z pohledu počtu obyvatel žijících v dané obci, tedy obce do 1000 obyvatel. Mé rozhodnutí opírám o fakt, kdy podle zákona o obcích může nová obec vzniknout za předpokladu, že bude mít minimálně 1000 obyvatel a proto toto číslo považuji za jakousi horní hranici pojmu malá obec. [4]

2 KRIZOVÉ ŘÍZENÍ V ČESKÉ REPUBLICE

Krizové řízení jako komplexní rozsáhlý systém má řadu cílů. Tím nejdůležitějším cílem je zajistit bezpečnost státu. Rozumí se jak vnitřní tak vnější bezpečnost České republiky (dále ČR). Primárně jde o obstarávání bezpečnosti jednotlivce, komunity a funkce státu (společnosti). Zejména vnitřní bezpečnost je doménou Integrovaného záchranného systému. [5]

Bezpečnostní strategie 2015, jako základní dokument bezpečnostní politiky ČR, jasně hovoří o prolínání a stírání rozdílů mezi vnějšími a vnitřními hrozbami ČR v důsledku růstu nositelů a zdrojů hrozeb, kteří mají stále více nestátní a nadnárodní charakter. Tento vývoj sebou nese nový pohled na bezpečnost ČR, který spočívá v komplexnějším přístupu a spolupráci vojenských i civilních nástrojů, ekonomických, právních a diplomatických prostředků, a to zvyšuje požadavky na připravenost a schopnost včasné a efektivní reakce na možné hrozby. [6, s. 8]

Jak již bylo řečeno, krizové řízení je velmi obsáhlý systém, který zapojuje ke spolupráci široké spektrum státních a samosprávných orgánů, fyzických osob (dále FO) a právnických osob (dále PO) a tak byl schopný správně a odpovědně reagovat na případné hrozby. Velmi mě zajímá, jak budou reagovat naši vrcholní zástupci v politice na stávající vývoj bezpečnosti ve světě a zda můžeme očekávat případnou změnu nebo rozšíření např. legislativy nebo třeba celého nového systému řízení a ochrany zájmů ČR a občanů ČR.

V následujících podkapitolách se dozvíte o stručném vývoji historie krizového řízení v ČR, o tzv. „krizové legislativě“ (tj. právní přepisy vztahující se k zajištění bezpečnosti občanů a státu), dále o rozdělení krizového řízení, a také o orgánech krizového řízení a o krizových stavech.

2.1 Krizová legislativa

Současná krizová legislativa z roku 2000, která byla již mnohokrát novelizována, nahradila v té době zastaralou a neúčelovou krizovou legislativu zejména pro její nekomplexnost, řešení pouze přesně definovaných mimořádných událostí (např.: požáry, nehody s radiačním materiálem, povodně, ...) a také nestanovovala konkrétní povinnosti, oprávnění a odpovědnost dotčeným subjektům. Pozbývala také možnost centrálního řízení a koordinace. [7, s. 233]

2.1.1 Základní předpisy

Nejzákladnějším právním předpisem je **Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR**, který říká, že *ČR je svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát založený na úctě k právům a svobodám člověka a občana*. V preambuli se píše o odhodlání každého z občanů budovat, chránit a rozvíjet ČR. Tento ústavní zákon s nejvyšší právní silou řeší problematiku bezpečnostní oblasti státu a samosprávných územních celků jen z obecného hlediska, a tudíž nedostačuje pro účinné předcházení a řešení MU a KS. Není ani žádoucí, aby Ústava konkretizovala a do detailů rozpracovávala všechny oblasti svého širokého pole působnosti. [8]

Hlavním posláním Ústavního zákona č. 1/1993 Sb., je zastřešit a tím vytvořit místo pro detailnější upřesnění všech oblastí, kterých se dotýká. Ostatně, od takového legislativního dokumentu se neočekává být dílem převelice dlouhým a nepřehledným. Proto parlament schválil tzv. „krizovou legislativu“, tedy zákony a prováděcí předpisy zabývající se krizovým řízením a ochranou obyvatelstva. [9, s. 238]

Nutno dodat, že krizové řízení zasahuje do mnoha odvětví a sfér společenského života, tím pádem je provázáno s mnoha dalšími zákony a vyhláškami, které upravují svou konkrétní oblast.

2.1.2 Páteř krizové legislativy

Na Ústavu navazuje **Ústavní zákon č. 110/1998 Sb. o bezpečnosti České republiky** a o změně některých zákonů. Tento ústavní předpis ukládá státu povinnost zajistit zdraví, životy a majetkové hodnoty, územní celistvost a svrchovanost ČR a ochránit demokratické zájmy naší republiky. Stanovuje, za jakých podmínek je možné vyhlásit Nouzový stav a Stav ohrožení státu (viz podkapitola 2.4). Ve svém znění také pojednává o Bezpečnostní radě státu. [10]

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. Integrovaný záchranný systém je systém vazeb, který určuje složky IZS a jejich působnost, dále stanovuje pravomoc a povinnosti státním orgánům taktéž i orgánům územních samosprávních celků a právníkům a fyzickým osobám. Tyto kompetence a závazky se stanovují především pro přípravu na MU, při zajišťování ochrany obyvatelstva a při záchranných a likvidačních pracích. [11, s. 59]

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), který vymezuje pojmy krizového řízení a stav nebezpečí, vytyčuje orgány krizového řízení a jejich povinnosti a pravomoc. Dále se zabývá bezpečnostními radami a krizovými štáby, stanovuje práva a úkoly osob (fyzický, právnických a podnikajících fyzických osob), ale taktéž řeší problematiku kontroly, náhrady škody a správních deliktů. [12, s. 5-23]

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy (dále HOPKS) a o změně některých souvisejících zákonů. Tento zákon v nejširším slova smyslu právně ukotvuje organizační, materiální a finanční opatření, které přijímá správní úřad s cílem zabezpečit nezbytné dodávky služeb, prací a výrobků, jejichž nedostatek by bránil zdolání krizových stavů. Samozřejmostí je stanovení působnosti orgánů v systému HOPKS a jednotlivé dělení tohoto systému. [12, s. 109-114]

2.1.3 Prováděcí předpisy

Prováděcí předpisy k zákonu o IZS:

- Nařízení vlády č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právnickými osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva, ve znění novel č. 527/2002 Sb.
- Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, jak vyplývá ze změn provedených vyhláškou č. 429/2003 Sb.
- Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. [7, s. 235]

Prováděcí předpis k zákonu o krizovém řízení

- Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění novely č.36/2003 Sb. a č. 431/2010 Sb.
- Vyhláška č. 75/2001 Sb., kterou se stanoví báňsko-technické podmínky pro zřizování, využití a ochranu důlních děl vybraných pro využití při krizových situacích

pro uplatňování preventivních, technických a bezpečnostních opatření a provádění kontrol

- Vyhláška č. 281/2001 Sb., kterou se provádí § 9 odst. 3 písm. a) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění novely č. 237/2003 Sb.
- Nařízení vlády č. 432/2010 Sb., o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury [12, s 27-49]

Prováděcí předpisy k zákonu o HOPKS

- Vyhláška č. 498/2000 Sb., o plánování a provádění hospodářských opatření pro krizové stavy, jak vyplývá ze změn provedených vyhláškami č. 542/2002 Sb. a č. 394/2012 Sb. [12, s 118]

2.1.4 Ostatní předpisy související s krizovým řízením a ochranou obyvatelstva

- **Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích** (obecní zřízení) spolu s příslušnými prováděcími předpisy. Tento zákon zastřešuje celou problematiku obcí v České republice, počínaje postavením obcí, jejím vznikem, občany a územím obce, samostatnou a přenesenou působností, orgány obce, a dozorem a kontrolou nad počínáním obcí. [4]
- **Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně** spolu s příslušnými prováděcími předpisy. Účelem tohoto předpisu je zformovat podmínky pro efektivní ochranu života a zdraví občanů a majetku, jichž ohrožují požáry a také vytyčit povinnost poskytnout pomoc při živelních pohromách a MU. Určuje zejména povinnosti orgánům státní správy a samosprávy, jednotkám požární ochrany, FO a PO. [13]
 - Prováděcí předpisy k zákonu o požární ochraně
 - Nařízení vlády České socialistické republiky č. 34/1986 Sb., o jednorázovém mimořádném odškodňování osob za poškození na zdraví při plnění úkolů požární ochrany
 - Vyhláška Ministerstva vnitra č. 202/1999 Sb., kterou se stanoví technické podmínky požárních dveří, kouřotěsných dveří a kouřotěsných požárních dveří

- Vyhláška Ministerstva vnitra č. 87/2000 Sb., kterou se stanoví podmínky požární bezpečnosti při svařování a nahřívání živců v tavných nádobách
 - Nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně
 - Vyhláška Ministerstva vnitra č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci)
 - Vyhláška Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany
 - Nařízení vlády č. 253/2003 Sb., o posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců jednotek hasičských záchranných sborů podniků a členů jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí nebo podniků
 - Vyhláška č. 35/2007 Sb., o technických podmínkách požární techniky
 - Vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb
 - Nařízení vlády č. 91/2010 Sb., o podmínkách požární bezpečnosti při provozu komínů, kouřovodů a spotřebičů paliv
 - Vyhláška č. 69/2014 Sb., o technických podmínkách věcných prostředků požární ochrany [12, s. 181-290]
- **Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru (dále HZS) ČR a o změně některých zákonů a příslušné prováděcí předpisy**, jehož smyslem je vymezit poslání HZS ČR, jeho organizaci a úkoly, jakož i práva a povinnosti příslušníků HZS ČR. [12, s. 139-143]
 - **Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)** spolu s příslušnými prováděcími předpisy chrání vody povrchové i podzemní, stanovuje podmínky pro správné využívání vodních zdrojů a také se zabývá stanovením podmínek pro zlepšení a zachování jakosti těchto vod. Vodní zákon také upravuje právní vztahy k využívání těchto vod, staveb souvisejících s těmito vodami a jejichmi

pozemky. Účelem tohoto právního předpisu je především zajistit dostupnost (zásobování) pitné vody pro obyvatelstvo. [14]

- **Zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií** způsobených vybranými nebezpečnými **chemickými látkami** a chemickými přípravky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon stanovuje systém prevence závažných havárií pro objekty a zařízení, které s takovými látkami nakládají a přitom vychází z předpisů Evropského společenství. Dále stanovuje povinnost právnickým a podnikajícím fyzickým osobám, jenž užívají nebo budou užívat tyto výše uvedené objekty a zařízení a také vymezuje působnost orgánů veřejné správy. [15]
- **Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon)** a o změně a doplnění některých zákonů. Tento právní předpis upravuje způsob, jakým bude nakládáno s jadernou energií a ionizujícím zářením, jaké jsou podmínky pro výkon činnosti s využíváním této energie a záření, ochranu osob a životního prostředí před nimi. Dále upravuje výkon státní správy a dozoru v této oblasti, podmínky pro nakládání s radioaktivními odpady a povinnosti pro přípravu a provádění zásahu ke snížení přírodního ozáření či na základě radiační nehody. [16]

2.2 Rozdělení krizového řízení

Každé řízení má své určité funkce, etapy. Pro krizové řízení je nejdůležitější plánování. Toto krizové plánování je nezastupitelné v procesu krizového řízení a jeho cílem je vytvořit plán (tzv. krizový plán a další krizové plány), který by odpovídal na dvě základní otázky: „Co a jak má být uděláno?“ Obecně vzato, cílem krizového plánování je bezpochyby minimalizace (prevence, viz podkapitola 2.4) možného vzniku KS jakéhokoliv původu a snaha najít optimální řešení dané situace, tj. redukovat její dopad, a následně stanovit nejvýhodnější cestu obnovy do původního stavu. [17, s. 259]

Krizové plánování se rozděluje do tří vzájemně propojených podsystémů (pilířů), které zpracovávají opatření a plány v rámci své příslušné oblasti působení a tím tvoří účelný, akceschopný, efektivní a ekonomicky přijatelný systém schopný reagovat a odvracet MU a KS. [17, s. 272-273]

Těmito pilíři jsou:

- **Obranné plánování** – Obranné plánování ČR je provázáno s obranným plánováním Severoatlantické aliance (dále NATO), avšak není autentické. Jeho cílem na národní úrovni je zabezpečovat národní potřeby a zájmy, ale také se činně podílet na aliančním plánování (tj. na obranné plánování NATO). Účelem je plánování sil, zdrojů, výzbroje, komunikačních a informačních prostředků, logistické podpory, zdravotnického zabezpečení a nevojenské obrany. Základním dokumentem na národní úrovni je „Zpráva o stavu zajištění obrany státu“. [17, s. 273-275]
- **Civilní nouzové plánování (dále CNP)** – Podobně jako u obranného plánování tak i u CNP stanovilo NATO základní cíle pro každé období plánování. Na národní úrovni zabezpečuje CNP úkoly jako dospět a udržovat připravenosti orgánů krizového řízení na řešení KS, zabezpečování ochrany obyvatelstva během krize a války (nouzové ubytování, nouzové zásobování pitnou vodou atd. ...) a zajišťování civilních zdrojů pro východisko z KS. Dále pak podpora a záštita ekonomické bezpečnosti a ekonomiky státu, vnitřní bezpečnosti a také podpora mírovým operacím. [17, s. 275-280]
- **Havarijní plánování (dále HP)** – Cílem havarijního plánování je ochránit životy a zdraví obyvatel a zaměstnanců příslušných podniků před MU v souvislosti s haváriemi. Haváriemi se rozumí, jak MU vzniklé provozem technických zařízení a budov, tak nakládáním s nebezpečnými chemickými látkami a nebezpečnými odpady. Výsledkem je zpracování dokumentů havarijního plánování, mezi které řadíme:
 - Ústřední poplachový plán IZS
 - Poplachový plán IZS kraje
 - Havarijní plán kraje
 - Vnější havarijní plán
 - Vnitřní havarijní plán [6, s. 163-177]

Obranné plánování přísluší do gesce Ministerstva obrany a CNP i HP do gesce Ministerstva vnitra. [7, s. 177, 179]

2.3 Orgány krizového řízení v ČR

Každé řízení, vedení či organizování musím mít stanovené vlastní orgány (prvky), kterým náleží určitá oprávnění a povinnosti, a tak tvoří ucelený a komplexní systém. V případě krizového řízení tomu není jinak. V České republice jsou orgány uspořádány hierarchicky od vlády počínaje až po obec konče.

Orgány krizového řízení v ČR tedy jsou:

- *Vláda*
- *Ministerstva a jiné ústřední správní úřady*
- *Česká národní banka*
- *Orgány kraje a další orgány s působností na území kraje*
- *Orgány obce s rozšířenou působností (dále jen „ORP“)*
- *Orgány obce. [1]*

Krizový zákon považuje za **orgány obce starostu a obecní úřad**. Tyto výše uvedené orgány zřizují jako své poradní orgány Bezpečnostní rady a v době krizové situace zřizují své pracovní orgány Krizové štáby (dále KŠ), v případě vlády Ústřední krizový štáb. [12, s. 15]

2.4 Vztahy mezi mimořádnou událostí, krizovou situací a krizovými stavy

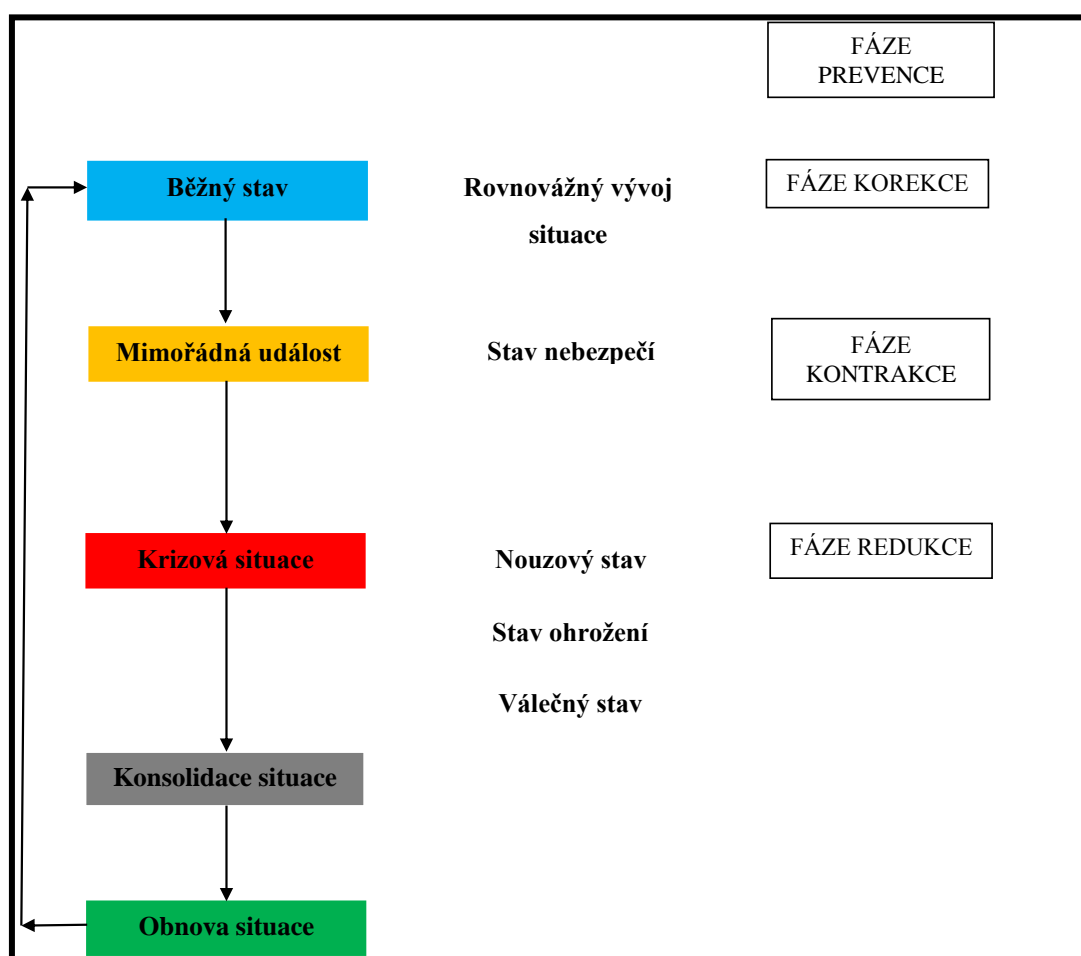
Každá nežádoucí situace vznikající v naší společnosti mající neblahý vliv na její průběh je charakteristická svým vývojem a svými stádii, které se různě nazývají. Především krizový zákon a zákon o IZS, ale i příslušné zákony, obsahují názvy jako mimořádná událost, krizová situace, stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu a válečný stav. Je potřeba uvědomit si a pochopit jejich význam a umět je správně zařadit do chronologického sledu.

Tabulka 1: Charakteristika krizových stavů [1] [8] [10]

Druh krizového stavu	Kdo vyhláší	Důvod	Působnost	Délka účinnosti	Právní zakotvení
Stav nebezpečí	Hejtman (primátor hl. m. Prahy).	Ohrožení života, zdraví, majetku, životního prostředí, pokud nedosahuje intenzita ohrožení značného rozsahu a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů, orgánů krajů a obcí, složek IZS nebo subjektu kritické infrastruktury.	Celý kraj nebo jeho část.	Nejdéle 30 dnů; prodloužení je přípustné jen se souhlasem vlády.	Zákon č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů.
Nouzový stav	Vláda (při nebezpečí z prodlení předseda vlády).	V případě živelních pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost.	Celý kraj nebo jeho část.	Nejdéle 30 dnů; prodloužení je přípustné po předchozím souhlasu Poslanecké sněmovny.	Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR.
Stav ohrožení stádu	Parlament na návrh vlády.	Je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost státu nebo územní celistvost státu anebo jeho demokratické základy.	Celý stát nebo jeho část.	Bez omezení.	Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR.
Válečný stav	Parlament.	Je-li ČR napadena nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení.	Celý stát.	Bez omezení.	Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR.

Tyto uvedené krizové stavy dělíme na vojenské a nevojenské. Mezi ty vojenské řadíme Stav ohrožení státu a Válečný stav a v rámci nevojenských krizových stavů hovoříme o Stavu nebezpečí, Nouzovém stavu a již jednou zmíněném Stavu ohrožení státu. Vyplývá to z ústavního zákona o bezpečnosti ČR. Musíme rozlišovat, kdy jde o ohrožení svrchovanosti, územní celistvosti (tedy o vojenské KS) nebo ohrožení životů a zdraví, majetku nebo životního prostředí, vnitřní bezpečnosti či pořádku ve značném rozsahu (tedy o nevojenské KS). [18, s. 84]

Vývoj každé situace je doprovázen určitými fázemi řízení. Nejdůležitější fází je především prevence, jejíž cílem je předcházet MU a tím zamezit negativního dopadu, který by hrozil. Další fází je korekce, která se snaží minimalizovat zdroje vzniku MU a KS. Tyto dvě fáze jsou ještě před vznikem jakékoli nežádoucí situace, a proto jsou velice důležité pro zachování stability systému a společnosti. Pokud se však nepodaří minimalizovat či odvrátit počáteční znaky MU a nastane tato nežádoucí situace, hovoříme o fázi kontrakce, kdy je ohrožena stabilita systému nebo společnosti a je nutné řešit tento negativní vývoj redukčním opatřením. Tedy čtvrtou fází je redukce, jejíž cílem je zabránit zániku systému a nechtěným ztrátám na životech obyvatel, majetku a životním prostředí. [19, s. 38-39]

Obrázek 1: Vývoje situace a k nim příslušné krizové stavy [19, s. 40]

Důvodem pro vyhlášení jakéhokoli krizového stavu je možnost vyhlášovat krizová opatření krizovými orgány, možnost získávat nové (skladové) zdroje k překonání KS a oprávnění, možnost pozměnění kompetencí těchto orgánů a omezit práva a povinnosti nebo stanovit povinnosti. [20, s. 37, 40]

3 OBEC V PODMÍNKÁCH ČR

Obce, jak je známe a chápeme dnes, neměli v dřívějších dobách tuto strukturu ani náležitosti hodné nynějším obcím. V historii procházeli různými etapami svého vývoje, než dospěli do fáze dnešního pojetí.

Hlavní důvody, proč se lidé sdružovali a sdružují v tyto celky je, podle mého názoru, vzájemná pomoc, společná ochrana, společné zájmy a soužití s blízkými a měli by být vlastní všem těmto veřejnoprávním korporacím.

V systému veřejné správy mají obce významné postavení, které jim dává samotné **zakotvení v ústavním pořádku ČR**. Je tedy nutné považovat územní samosprávu za jednu ze zásadních náležitostí demokratického právního státu. O tomto faktu vypovídá znění čl. 8 Ústavy ČR, kdy se hovoří o zaručenosti samosprávy pro územní samosprávné celky. [8]

V **Ústavě** je územní samospráva blíže vymezena. Konkrétně čl. 99 Ústavy ČR člení území státu na základní územní samosprávné celky (obce) a vyšší územní samosprávné celky (kraje). Ústava se k dané problematice dále vyjadřuje ve člancích 100 – 105. [8]

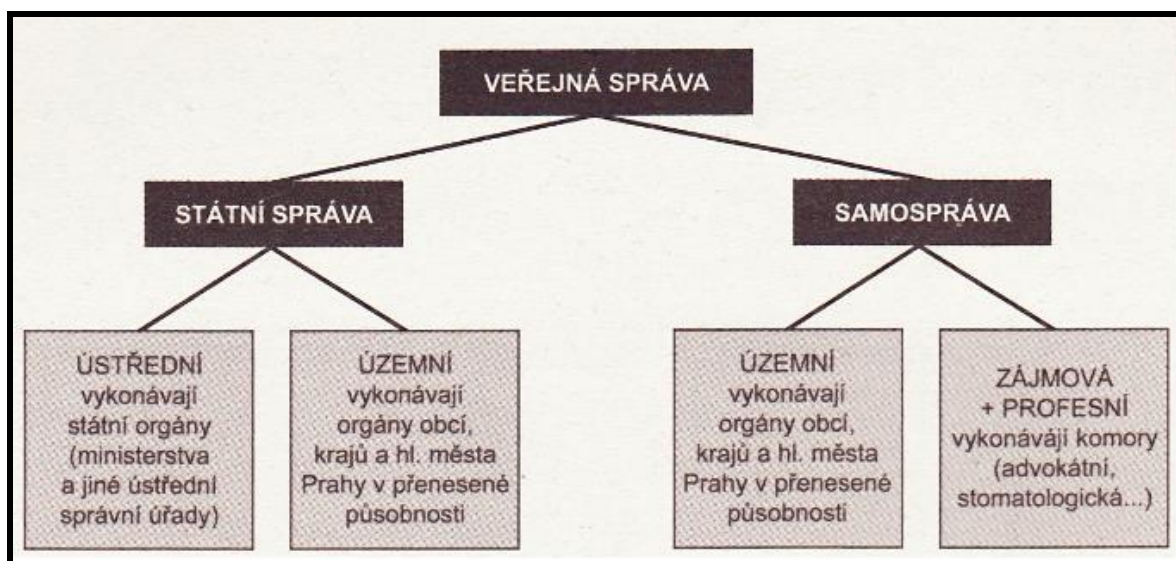
Základním právním předpisem v oblasti obcí je **zákon č. 128/2000 Sb., o obcích** (obecní zákon) ve znění pozdějších předpisů. Byl mnohokrát novelizován a za největší změnu tohoto zákona je považován rok 2006, kdy na základě aktivity Svazu měst a obcí ČR bylo dosaženo návratu k znovuoobnovení městysů, změny v postupech odměňování, v kontrole a dohledu nad obcemi. Obecní zákon označuje obec nejen jako takovou, ale i město, městys a statutární město. Výjimku tvoří hlavní město Praha, jež je upravováno zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. [21, s. 9]

Z hlediska mezinárodních dokumentů podtrhuje toto postavení obcí v rámci demokratického právního státu **Evropská charta místní samosprávy** (předpis č. 181/1999 Sb.). [21, s. 9]

3.1 Veřejná správa

Tento pojem je reprezentantem výkonné moci v ČR, kde je po boku moci zákonodárné a soudní. **Veřejná správa** je oproti pojmu státní správa chápána v širším slova smyslu. Tímto je naznačeno, že stát není pouze jediným činným ve správě věcí veřejných v ČR, ale zejména také společně s územními samosprávnými celky a dalšími subjekty.

Všem těmto činitelům veřejné správy, především státu a územní samosprávě, byla svěřena zvláštní pravomoc, aby v rámci zákona mohly rozhodovat o právech a povinnostech FO a PO. Je to specifické oprávnění, jenž se nazývá veřejná moc. Z hlediska její velké moci zásadním vlivem narušit životy občanů je na ni pohlíženo odlišně oproti oprávněním FO a PO. Proto tyto orgány smějí vykonávat veřejnou moc jen na základě vymezení zákona. To je odlišné oproti znění čl. 2 Listiny základních práv a svobod, kdy je každému dovoleno činit to, co není zákonem zakázáno a nesmí být nucen činit, co zákon neukládá. [21, s. 10] [22]

Obrázek 2: Rozdělení veřejné správy [21, s. 10]

Státní správu vykonávají orgány státní správy. Jsou to ministerstva a jiné ústřední správní úřady. Obce (obecní úřad, dále OÚ) vykonávají státní správu v přenesené působnosti, to znamená, že stát přenesl některé pravomoci na obce, aby je pro něho vykonávaly obecní orgány, a to z důvodu blízkosti k občanům. [21, s. 10]

Samosprávu vykonávají orgány obcí (zastupitelstvo), krajů a hl. města Prahy. Patří do ní záležitosti, které jsou pro dobro obce a v zájmu občanů dané obce. Jde především o uspokojování potřeb bydlení, rozvoje a ochrany zdraví, spojů a dopravy, výchovy a vzdělávání, nutnosti informací, rozvoje kulturního života v obci a ochrany veřejného pořádku. Obec jsou v samostatné působnosti veřejnoprávní korporace. Můžou hospodařit se svým majetkem, mohou zřizovat obecní policii, účastnit se správního řízení a nemají žádnou specifickou výhodu oproti ostatním FO a PO, i když některý jejich orgány vykonává veřejnou správu. [4]

Do samosprávy také patří zájmová a profesní samospráva, jež v určitém rozsahu vykonává veřejnou správu. Jsou to například univerzity, profesní komory (advokátní, stomatologická, ...) ale také fyzické osoby (lesní stráž, stráž přírody, ...). [21, s. 10]

3.2 Základní znaky obce

Každá obec je něčím charakteristická a výjimečná, ale pokud hovoříme o obecných znacích pro všechny obce na území naší republiky, musíme vycházet ze zákonů. Ústava ČR vymezuje tři základní pilíře, kterými je obec tvořena. Jsou shodné pro všechny obce, a proto je můžeme brát zároveň jako znaky obce, kterými jsou:

- **území** obce, na kterém je vlastní správa vykonávána
- **občané**, kteří jsou podřazeni obci
- **samospráva**, která svědčí o existenci územního samosprávného celku v podobě PO veřejného práva a k ní náležející samosprávní orgány [21, s. 10-11]

Chybou by bylo zapomenout zmínit další společný znak, kterým je **název** obce, protože, jak vyplývá z §2 odst. 1 obecního zákona, kdy *obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající*. Obec je tedy PO a musí mít svůj název. [4]

3.2.1 Území obce a jeho změny

O obci stále mluvíme jako o územním samosprávném celku. Již v §1 obecního zákona se dozvíme, že obec tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Tomuto území říkáme katastrální území a obec má jedno či více těchto území. Ze zákona č. 128/2000 Sb. dále vyplývá, že každá část území ČR náleží do území příslušné obce (zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky může stanovit jinak). Výjimku tvoří vojenské újezdy, kde samospráva není, jelikož se zde uplatňují vojenské zájmy státu. [21, s. 11]

Rozhodujícím dokumentem o sloučení obcí nebo připojení obce je dohoda dotčených obcí. Tuto dohodu lze uzavřít na základě rozhodnutí příslušných zastupitelstev obcí, pokud do 30 dnů o zpřístupnění rozhodnutí občanům není podán platný návrh na konání referenda v dané věci. Stane-li se tak, je k uzavření dohody nutné souhlasného rozhodnutí

místního referenda kladného charakteru. Rozhodnutí zastupitelstev i s případným výsledkem referenda oznamují dotyčné obce krajskému úřadu. [21, s. 11]

Vznik nové obce je podle současné platné legislativy možný několika způsoby:

- **Sjednocením dvou nebo více obcí**, které jsou ve vzájemném sousedském vztahu. Nejde o vznik nové obce, pokud se obec připojí k jiné obci
- **Oddělením části obce.**
- **Zrušením vojenského újezdu** (podléhá zákonu č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky). [4]

Chce-li nová obec vzniknout oddělením části obce, musí mít alespoň 1000 občanů a samostatné katastrální území. Toto území musí sousedit s nejméně dvěma obcemi nebo cizím státem a obcí a musí tvořit souvislý územní celek. Tytéž podmínky platí i pro obec, jejíž část bude odtržena. O oddělení části obce je potřeba vyslovení souhlasu v místního referendu občany žijících v části, která se má odtrhnout. V této věci rozhoduje krajský úřad v přenesené působnosti na návrh obce vycházejícího z kladného výsledku referenda. Tento návrh musí být podán nejpozději do 30. června. Sloučení nebo připojení obce jakož i oddělení části obce lze provést k začátku kalendářního roku. [4]

3.2.2 Občané obce

Lidé jsou základním stavebním kamenem každého společenství. Bez lidí nemůže vzniknout žádná pospolitost a tudíž ani obec. Lidé žijící v dané obci nazýváme občany, což vychází ze společného slovního základu pojmu OBEC (občan).

Tedy občanem obce, podle §16 odst. 1 obecního zákona, je fyzická osoba, jenž je státním občanem ČR a je v dané obci nahlášena k trvalému pobytu. Nutné zdůraznit, že občan může mít pouze jedno místo trvalého pobytu, což vyplývá z §10 odst. 1 zákona 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel). [21, s. 11]

Daná oprávnění (viz níže) platí i pro **cizího státního občana**, za splnění podmínky dosažení 18 let, který má v obci nahlášený trvalý pobyt na základě stanovení mezinárodní smlouvy, kterou je naše republika povinna plnit a jenž byla vyhlášena. Právo volit, být vo-

len a také hlasovat v komunálním referendu je odepřeno FO starší 18 let, pokud **vlastní na území obce nemovitý majetek**. [21, s. 11]

Občan obce, po dosažení 18 let, má právo:

- volit a být volen do zastupitelstev obce (upravuje zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů)
- hlasovat v místním referendu (upravuje zákon č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů)
- vyjadřovat svá stanoviska na zasedání zastupitelstva obce k projednávaným věcem
- písemně či ústně se vyjadřovat k návrhu rozpočtu, jakož i k závěrečnému účtu obce k uplynulému kalendářnímu roku
- nahlížet do usnesení a zápisů z konání zastupitelstva obce, do usnesení výborů zastupitelstva obce, rady obce a komisí rady obce a také do rozpočtu obce a je oprávněn si z nich pořizovat výpis
- požadovat projednání navrhované záležitosti v rámci samostatné působnosti zastupitelstva nebo rady obce
- směřovat orgánům obce připomínky, návrhy a podněty [4]

3.2.3 Samospráva

Jak je patrné, obrázek 2, samospráva je jednou z větví veřejné správy. Obce, jelikož jsou veřejnoprávní korporace, mají ze zákona oprávnění vstupovat do právních vztahů, jednat v nich svým jménem a nést z vyplývajících vztahů odpovědnost. Důležité je zdůraznit, že toto oprávnění je svěřeno územním samosprávním celkům jako takovým (obcím) nikoli jejím orgánům, proto například obecní úřad nemůže uzavřít kupní smlouvu, ta může být uzavřena pouze s obcí. [21, s. 12]

V ČR se užívá systému **spojených modelů veřejné správy**. Jde o vykonávání **dvojí působnosti** obecními orgány. Znamená to tedy, že orgány obce vykonávají **samostatnou působnost** (samosprávu) a **přenesenou působnost** (státní správu) současně. Samospráva je svěřena zastupitelstvu a státní správa obecnímu úřadu. [21, s. 12]

3.2.3.1 *Samostatná působnost*

Ze znění čl. 8 Ústavy ČR je zaručena samospráva (samostatná působnost) územním samosprávním celkům. Stát může zasahovat do výkonu samosprávy jen v případě ochrany zákona, a jen, jak mu ukládá zákon. Na základě nezákonného zásahu státu do samosprávy se obec může bránit prostřednictvím ústavní stížnosti. Při výkonu obce v této samostatné působnosti **neexistuje podřízenost dotyčné obce jinému orgánu**. [21, s. 12]

Ze samostatné působnosti je důležité zmínit právo obce na hospodaření dle svého rozpočtu a právo vlastnit majetek. V samosprávě jde, jak již bylo zmíněno výše, o veřejný prospěch, rozvoj obce a život občanů v obci. Obec může uzavírat smluvní vztahy (např. nájemní či kupní smlouvu) nebo zakládat obchodní společnosti a obecní policii. Při výkonu veřejné správy však vystupuje vůči ostatním FO a PO v pozici vykonavatele. Může proto vydávat nařízení, příkazy a zákazy. Tyto jsou obsaženy v **obecně závazných vyhláškách** či správních rozhodnutích. V krajní mezi může vydávat sankce pro jejich nedodržení. [21, s. 12]

Obecní zákon v §35 říká, že do záležitostí, které jsou spojeny s výkonem samostatné působnosti, patří zájem obce a občanů obce, v případě, že nejsou svěřeny krajům a dále záležitosti, které do této působnosti svěří zákon (např. zřizování školských zařízení, vydávání obecně závazných vyhlášek ...). Obce se tedy z jedné části řídí zákony, ale také mohou jednat na základě svého uvážení, protože mají stejné postavení jako FO. [4]

Ministerstvo vnitra je nejen orgánem kontroly a dozoru nad vydávanými vyhláškami a nařízeními, ale také poskytuje obcím rozsáhlou metodickou pomoc. [21, s. 12]

3.2.3.2 *Přenesená působnost*

Státní správu neboli **přenesenou působnost svěřil stát vykonávat orgánům obcí** (tj. OÚ), tzv. ji přenesl na obce. Její rozsah je vždy určen zákony. V této působnosti se orgány obcí při vydávání **nařízení obce**, řídí zákony a v ostatních případech konají podle usnesení vlády a směrnic ústředních správních úřadů. Metodickou kontrolu zde vykonává krajský úřad. [4]

Za výkon státní správy dostávají obce příslušný příspěvek. Tento příspěvek je však hrazen na základě paušálního výpočtu a nepokrývá celkové náklady, které musí hradit sama obec, a proto Svaz obcí a měst ČR dlouhodobě navrhuje návrh příspěvků ve výši přesné částky daného výkonu, avšak zatím se mu nepodařilo toho dosáhnout. [21, s. 12]

3.2.3.2.1 Členění obecních úřadů

Na základě reformy veřejné správy členíme obce podle činnosti obecních úřadů.

- **Obce a obecní úřady se základním rozsahem výkonu státní správy** (obec I. typu). Charakteristickým rysem je jednoduchá organizační struktura bez odborů. Obec má většinou malý počet obyvatel a obvykle jedno katastrální území. Výkon státní správy je omezen na základní rozsah.
- **Obec s pověřeným obecním úřadem** (obce II. typu). Společně s výkonem státní správy obce I. typu vykonávají tyto obce ještě přenesenou působnost ve správní obvodu pro obce, které jsou do tohoto obvodu zařazeny právním předpisem.
- **Obec s rozšířenou působností** (obce III. typu). Tato obec vykonává státní správu ve stejném rozsahu jako obec II. typu rozšířenou o přenesenou působnost, kterou upravují zvláštní zákony, a která je vykonávána v obvodu určeném předpisem. Jde například o výkon agend evidence obyvatel, evidence motorových vozidel, živnostenského oprávnění, dopravu a silniční hospodářství, výplatu sociálních dávek nebo např. o péči o staré a zdravotně postižené. [23, s. 52 -53]

Obce typu II a III jsou stanoveny v zákoně č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností. Správní obvody těchto obcí jsou určeny na základě vyhláška Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností. [4]

Káňa [23, s 51-52] rozděluje obce ještě podle počtu obyvatel na vesnici, obec, městys, město, okresní město, krajské město, statutární město a hlavní město. Ze zákona o obcích však vyplývá, že všechna tato označení obcí jsou zastřešena jednotným pojmem obec. Kromě obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s rozšířenou působností, jak je naznačeno výše, mají všechny ostatní obce stejné postavení a kompetence s výjimkou hlavního města Prahy, jenž má vlastní zákon. Označení městys a město je jen historický titul.

3.3 Orgány obce a jejich vzájemné vztahy

Podle zákona o obcích bereme na vědomí 4 základní orgány obce. Jde o **zastupitelstvo obce**, **radu obce** (je-li volena), **starostu** a **OÚ**. K dalším orgánům, podle tohoto zákona, řadíme též **komise** (pokud je jí svěřen výkon přenesené působnosti) a **výbory**. Jsou to poradní orgány orgánů obce. Rada obce zřizuje komisi a zastupitelstvo výbory. Podle §106 zákona o obcích starosta zřídí na základě zvláštního zákona **orgány zvláštní**, které konávají pouze v přenesené působnosti. Mohou jimi být například komise pro sociální právní ochranu dětí či povodňové komise podle vodního zákona. [21, s. 16]

Zastupitelstvo obce je vrcholným orgánem obce. Vykonává nejdůležitější pravomoci svěřené zákonem o obcích a to v rámci samostatné působnosti. Zasedání se konají podle potřeby, minimálně však jednou za tři měsíce. Jednání zastupitelstva jsou přístupna veřejnosti a tento orgán je schopen samousnášení. [24, s. 52]

Výkonným orgánem v oblasti samosprávy obce je **rada obce**, je-li zvolena. V případě nezvolení rady obce, vykonává její úkoly v omezeném rozsahu starosta obce. Schází se dle potřeby na neveřejných jednáních. Disponuje schopností se usnášet a je odpovědná zastupitelstvu. Je tvořena starostou, místostarostou a dalšími radními. Na základě stanovení zákona je radě obce umožněno rozhodování v přenesené působnosti. [24, s. 52]

Komise mohou být zřizovány a to jako iniciační a poradní orgány rady obce (povodňové komise) a **výbory** jako iniciační a poradní orgány zastupitelstva obce. [21, s. 17]

Starosta reprezentuje obec navenek a z výkonu této funkce je odpovědný zastupitelstvu. Svolává a řídí zasedání zastupitelstva a rady obce, podepisuje zápis z těchto jednání a po předchozím schválení dotčeným orgánem podepisuje právní předpisy obce. Starostovi jsou svěřeny další úkoly, nejen v §103 odst. 4 obecního zákona, které v rámci tématu bakalářské práce uvedu v kapitolách níže. [23, s. 54]

Starosta je v čele **OÚ**, který je tvořen starostou, místostarostou, tajemníkem obecního úřadu a obecními zaměstnanci. Zřídit funkci tajemníka obecního úřadu je zákonná povinnost pro obce II. a III. typu, pro ostatní obce je to nepovinné. Tajemník především zajišťuje vykonávání přenesené působnosti s určitou výjimkou. Činností OÚ je mimo jiné vykonávat administrativní činnost, především spojenou se správou obce, obecního úřad, záležitostí občanů a veřejných zájmů obce. [4] [23, s. 54-55]

4 ZÁVĚR TEORETICKÉ ČÁSTI

Teoretická část představila systém krizového řízení, jeho fungování, základní a ostatní legislativní normy, orgány krizového řízení a vazby mezi MU, KS a krizovými stavy. V třetí kapitole teoretické části je vymezena problematika obcí v ČR. Jejich právní zakotvení, základní znaky obcí, rozdělení a orgány obcí. Tyto výše zmíněná témata jsou východiskem pro praktickou část bakalářské práce, zejména základní krizové zákony a z nich vyplývající úkoly pro malé obce.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 CÍLE A METODY PRÁCE

Krizové řízení jako jeden velký ucelený systém zasahuje do mnoha oblastí lidských zájmů. Každý takový systém potřebuje nutně zákony a jejich prováděcí předpisy, které jej korigují a vymezují tak přesné hranice a mantinely působnosti. Tato práce se zaměřuje především na malé obce, kterým krizová legislativa stanovuje určité povinnosti.

5.1 Cíle práce

Jak již bylo zmíněno výše, díky velkému rozsahu krizového řízení bylo stanoveno i více dílčích cílů, které byly nutnou podmínkou pro naplnění hlavního cíle bakalářské práce. Mezi dílčí cíle řadím zpracování rešerše problematiky krizového řízení z pohledu malých obcí, dále definování úkolů z aktuálních platných zákonů krizového řízení vyplývající pro malé obce a jejich následné zmapování. Výsledky těchto cílů byly východiskem pro zpracování hlavního cíle této práce, a tím je porovnání současného stavu plnění úkolů malých obcí s úkoly vymezenými současnou legislativou, a to v rámci krizového řízení. Toto porovnání bylo následně vyhodnoceno a analyzováno.

5.2 Použitá metodika

Pro zpracování uvedených cílů bylo využito metody sběru informací formou check-listu. Osobní rozhovor byl praktikován pro získání informací od vybraných starostů v Jihomoravském kraji. Check-list (dotazník) byl rozesán především ve formě elektronické, a to do vybraných obcí po celé ČR. Získaná data byla vyhodnocena a analyzována. Vedle hlavního závěru stanovuji i dílčí závěry v každé vyhodnocené otázce, které vyústí ve zpracování SWOT analýzy a přehledné tabulky všech odpovědí.

5.3 Omezení bakalářské práce

Rozsah analyzování současného stavu krizového řízení v malých obcích je pro šířku tématu omezen jen na zákony č. 239/2000 Sb., o IZS; 240/2000 Sb., o krizovém řízení; 241/2000 Sb., o HOPKS a zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně.

6 ÚKOLY MALÝCH OBCÍ V KRIZOVÉM ŘÍZENÍ A OCHRANĚ OBYVATELSTVA

V následujících částech bakalářské práce jsou vybrány povinnosti a oprávnění krizového řízení vyplývající pro malé obce. Úkoly vycházejí ze zákonů a příslušných prováděcích předpisů. Za nejdůležitější legislativní normy považuji zákon o IZS; zákon o krizovém řízení a o požární ochraně, které rozpracovávám v podkapitolách níže. U některých úkolů uvádím i doporučené rady a tipy, které jsem získal od Hasičského záchranného sboru (dále HZS) Jihomoravského kraje (dále JMK).

6.1 Povinnosti podle zákona č. 239/2000 Sb., o IZS

Jde o práva a povinnosti vztahující se k přípravě na mimořádné události, k provádění záchranných a likvidačních prací a ochrany obyvatelstva. [2]

6.1.1 Povinnosti vyplývající pro OÚ

V § 15 odst. 1 **zákona 239/2000 Sb.** o IZS se obecně hovoří o úkolech pro orgány obce, jakými jsou **zajistit přípravu obce na mimořádnou událost, podílet se na ochraně obyvatelstva (dále OO) a na záchranných a likvidačních pracích (dále ZaL práce).** [2]

V odst. 2 § 15 zákona je OÚ povinen **organizovat přípravu obce na MU, podílet se na ZaL pracích** se složkami IZS a pro občany ve svém správním obvodu **zajišťuje varování, evakuaci a ukrytí.** Dále **spravuje objekty civilní ochrany (dále CO)** a její materiály, **předává potřebné podklady a informace HZS kraje ke zpracování vnějšího havarijního plánu (dále VHP) nebo havarijního plánu kraje,** má podíl na **zajištění nouzového přežití obyvatel (dále NPO) obce a eviduje a kontroluje stavby CO** nebo stavby dotčené požadavky CO v obci a to vše v rámci výkonu státní správy. [12, s. 56]

Doporučení: Povinnost zajistit připravenost obce na MU a jejich řešení, splní orgány obce např. zpracováním „Plánu odezvy orgánů obce na vznik mimořádné události“ (dále POOO). Vypracovat tento plán je doporučením HZS JMK a vzor tohoto plánu je volně dostupný ke stažení na portálu krizového řízení v JMK (KRIZPORT) na odkazu: <http://krizport.firebrno.cz/dokumenty/plan-odezvy-obce-na-mu>

Varování obyvatelstva je prováděno pomocí jednotného systému varování a vyrozumění (dále JSVV) prostřednictvím koncových prvků varování (např. sirény). Tyto koncové prvky umisťuje v obci nad 500 obyvatel HZS kraje a místa bez pokrytí varovným signálem obstarává OÚ náhradním způsobem (např. vydávání varovné informace prostřednictvím přenosného zařízení), vždy po dohodě s příslušným HZS (§ 9 vyhlášky č. 380/2002 Sb.). Na obcích je udržovat tyto koncové prvky v provozuschopnosti, což se kontroluje každou první středu v měsíci (ve 12:00 hodin). Varovný signál má kolísavý tón po dobu 140 vteřin, jenž se nazývá „VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA“. [25]

Tip: Možné vzory tísňových zpráv obyvatelstvu a obecné informace o varování a informování naleznete v „Plánu odezvy orgánů obce na vznik mimořádné události“ v části C1 a C2. Tento plán je volně ke stažení na portálu krizového řízení v JMK (KRIZPORT) na adrese: <http://krizport.firebrno.cz/dokumenty/plan-odezvy-obce-na-mu>

Evakuace osob, zvířat a věcí se provádí z ohroženého místa MU do bezpečného místa, kde je zajištěno náhradní ubytování a stravování, ustájení a uskladnění. Evakuace se plánuje pro všechny osoby v místě ohrožení MU, přednostně pro děti ve věku do 15 let, pacienty v nemocnicích, osoby umístěné v sociálních zařízeních, zdravotně postižené osoby a také jejich doprovod. Evakuace má své orgány, kterými jsou pracovní skupina krizového štábu, evakuační středisko a přijímací středisko (§ 12 a 14 vyhlášky č. 380/2002 Sb.). [25]

Tip: Postupy jak zabezpečit evakuaci pro starosty obcí jsou uvedeny v POOO v části C3. Tento plán je volně ke stažení na portálu krizového řízení v JMK (KRIZPORT) na adrese: <http://krizport.firebrno.cz/dokumenty/plan-odezvy-obce-na-mu>

Tip: Dokumentaci „Zásady provádění evakuace v JMK“ naleznete ke stažení na portálu krizového řízení v JMK - KRIZPORT: <http://krizport.firebrno.cz/dokumenty/zasady-provadenievakuce-v-jihomoravskem-kraji-2014>.

Ukrytí obyvatelstva se při MU provádí do stálých nebo improvizovaných úkrytů. Kapacita těchto úkrytů může být navýšena nejvíce o 20% a o plynulý vstup, rozmístění a poučení se stará krytové družstvo. (§ 12 vyhlášky č. 380/2002 Sb.). Obec by měla zajistit popřípadě vytipovat vhodné objekty k ukrytí svých občanů v případě nutnosti. Improvizovo-

vané a stále úkryty se budují k ochraně obyvatelstva před nežádoucími účinky jaderných útoků při vyhlášení nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu. [24]

Tip: Způsob správného provedení improvizovaného ukrytí naleznete v POOO. Tento plán je volně ke stažení na portálu krizového řízení v JMK (KRIZPORT) na adrese: <http://krizport.firebrno.cz/dokumenty/plan-odezvy-obce-na-mu>

Podklady a informace, které OÚ musí poskytovat HZS kraje ke zpracování havarijního plánu kraje (případně VHP) jsou např. údaje o rizicích na území obce, o kapacitních možnostech obce (např. jaké subjekty nacházející se na území obce mohou být využitelné pro ZaL práce nebo pro opatření OO), o prvcích varování v obci, o demografických údajích, apod. jak vyplývá ze slov pplk. Miroslava Menšíka.

Zajistit **nouzové přežití obyvatel** dané obce znamená zajistit zejména pro evakované obyvatelstvo nouzové ubytování a stravování. Dále sem patří i nouzové zásobování pitnou vodou, nouzové dodávky energií, nouzové základní služby (např. zdravotnická, psychosociální, poštovní, duchovní pomoci). V příloze č. 1 vyhlášky č. 328/2001 Sb. je uveden obsah plánu nouzového přežití obyvatelstva. [26]

Tip: V části C4 POOO je rozpracovaná pomůcka pro charakteristiku a postupy při zajišťování NPO. Tento plán je volně ke stažení na portále krizového řízení v JMK (KRIZPORT) na adrese: <http://krizport.firebrno.cz/dokumenty/plan-odezvy-obce-na-mu>

Odst. 3 § 15 zákona opravňuje obec vybudovat **zařízení CO** k dosažení úkolů stanovených v odst. 2., avšak orgány obce při zřizování zařízení a plnění úkolů OO musí postupovat na základě a v rámci znění tohoto zákona a zákona o požární ochraně. Zařízení CO je součástí PO nebo obce a tvoří ji zaměstnanci či jiné osoby a věcné prostředky. Přesný obsah věcných prostředků je uveden v příloze č. 1 vyhlášky 380/2002 Sb. [2]

Doporučení: Doporučením je spíše zřídit krizový štáb (KŠ) obce než zařízení CO a vyškolenit technika, z řad jednotky sboru dobrovolných hasičů (JSDH), jenž by vykonával úkoly OO v obci.

OÚ v odst. 4 a 5 § 15 zákona **organizuje školení pro PO a FO**, jejímž cílem je seznámit tyto osoby s možným ohrožením obce, OO a připravenými ZaL pracemi. Dále, v rámci OO, rozhoduje o umístění, povolení, změně a změně v užívání staveb a o povolení a odstranění zařízení a terénních úprav. [2]

Pro informování PO a FO o možném nebezpečí a připravovaných opatřeních využívá OÚ zejména hromadných informačních prostředků, letáků a informačních brožur, ukázek činností IZS nebo schůzek s obyvatelstvem, jejichž obsahem jsou údaje o vzniku možných MU, sebeochraně, o humanitární pomoci, NPO, ukrytí, evakuaci atd.. (§§ 4 a 5 vyhlášky č. 380/2002 Sb.) [25].

Doporučení: OÚ splní povinnost informovat PO a FO v obci o možném ohrožení, o připravených ZaL pracích a OO např. vložení odkazů/bannerů na „portál krizového řízení pro JMK“ (<http://krizport.firebrno.cz>) a na projekt „Vaše cesty k bezpečí“ (<http://www.firebrno.cz/vase-cesty-k-bezpeci>) jenž doporučuje HZS JMK.

6.1.2 Povinnosti vyplývající pro starostu obce při provádění ZaL prací

Úkoly starosty obce, podle § 16 zákona, v rámci provádění ZaL prací jsou **varovat** osoby vyskytující se na území obce ohledně hrozícího nebezpečí, **řídí evakuaci** osob (po dohodě s velitelem zásahu či starostou ORP), v podmínkách NPO obce **řídí činnost obce** a může **vyzvat PO a FO k věcné či osobní pomoci**. [12, s. 56]

Tip: V JMK lze pro NPO využít tzv. PANELu NNO JMK (NNO = nestátní neziskové organizace), který sdružuje např. nestátní organizaci Český červený kříž, Adu apod., jejichž pracovníci mohou být vysláni na potřebné místo. Aktivovat tento PANEL může starosta cestou velitele zásahu nebo krajského operačního a informačního střediska (tzv. KOPIS) (telefonicky: 950 640 400, email: opis@firebrno.cz) anebo přímo. V prvních dvou případech hradí spojené náklady kraj ze svého rozpočtu, v tom posledním příslušná obec. Předvyplněnou tabulku s důležitými kontakty naleznete v POOO části C4. Tento plán je volně ke stažení na portále krizového řízení v JMK (KRIZPORT) na adrese: <http://krizport.firebrno.cz/dokumenty/plan-odezvy-obce-na-mu>

V § 18 zákona je zakotveno, že při přípravě na MU a při provádění ZaL prací orgány obce **použijí krizovou komunikaci**. Její význam je objasněn v § 29 vyhlášky č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS, kdy ke krizové komunikaci slouží účelové, hromadné a pevné telekomunikační a radiokomunikační sítě ministerstva, mobilní a záložní telekomunikační a rádiové sítě (digitální rádiová síť PEGAS) a spojky. Tuto účelovou komunikaci zajišťují poskytovatelé těchto služeb pro ministerstvo vnitra, jenž musí umožnit orgánům krizového řízení a jeho složkám krizovou komunikaci. [2] [26]

Spojení uvnitř každého orgánu si pro svou činnost zajišťuje dotyčný orgán samostatně (§ 30 odst. 5 vyhlášky 328/2001 Sb.). [26]

Pro orgány obcí také vyplývá povinnost (§21 zákona) na vyžádání od operačního a informačního střediska (tzv. OPIS) v mezích své působnosti **poskytnou již předem naplánovanou pomoc** OÚ ORP, krajskému úřadu, Ministerstvu vnitra nebo základním složkám IZS při provádění ZaL prací. Tu může sjednat starosta obce smlouvou (§15 písm. b vyhlášky 328/2001 Sb.). [2] [26]

Civilní ochrana klade požadavky na územní plán obce i regulační plán (obsahuje civilní doložku, která mapuje dané území, a tak je důležitá pro potřeby ochrany obyvatelstva). Zastupitelstvo každé obce rozhoduje o pořízení a schválení těchto plánů. Vypracování územního a regulačního plánu provádí kvalifikovaná osoba nebo úředník. Předpokládám, že malé obce takovéto osoby nemají, a tak si nechávají na základě smlouvy zpracovat tyto plány a sami spolu s HZS kraje se spolupodílejí na jejich tvorbě. (§6 zákona 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)). Výše zmíněné požadavky nalezneme v §§ 20 a 21 vyhlášky č. 380/2002 Sb. a jde například o návrhy ploch pro potřeby zón havarijního plánování, ukrytí a evakuace obyvatelstva, ZaL a obnovovacích prací, zásobování vodou, umístění úkrytů a podobně. [25] [27]

6.2 Povinnosti podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení

Tyto práva a povinnosti souvisejí s přípravou a řešením krizové situace a problematiku se zajišťováním obrany ČR před vnějším napadením dále upravuje zákon č. 222/1999 Sb. o zajišťování obrany České republiky. Orgány krizového řízení však mohou i za této situace nařizovat opatření, které ovšem nesmějí být v rozporu se zákonem o zajišťování bezpečnosti ČR. Orgány obcí, krajů, správní úřady a ústřední správní úřady při plnění úkolů k zajištění obrany státu využívají své krizové pracoviště (KŠ a bezpečnostní radu) a poskytují si vzájemně potřebné informace z informačních systémů, které vedou. Při zajišťování obrany státu koordinuje tento systém Ministerstvo obrany, nikoliv Ministerstvo vnitra. [28]

6.2.1 Povinnosti vyplývající pro starostu obce i v době krizového stavu

V § 21 odst. 1 zákona je starosta povinen **zajistit připravenost obce** na řešení KS, přičemž ostatní orgány (OÚ) se na připravenosti obce spoluúčastní. Zpracováním dokumentu „Plán odezvy orgánů obce na vznik mimořádné události“ si tyto orgány zajistí svou povinnost, jak ostatně vyplývá z předešlé kapitoly. [1]

Doporučení: Připravenost obce na řešení krizových situací zajistí orgány obce např. zpracováním POOO. Tento plán je volně ke stažení na portálu krizového řízení v JMK (KRIZPORT) na adrese: <http://krizport.firebrno.cz/dokumenty/plan-odezvy-obce-na-mu>

Odst. 2 téhož paragrafu vymezuje práva a povinnosti starosty a to v podobě možnosti **zřídit**, při přípravě a řešení KS, **krizový štáb**, jenž bude jeho pracovním orgánem. Za KS musí **zajistit vykonání stanovených** krizových **opatření** ve svém obvodu obce, přičemž správní úřady a PO i FO v daném území (obvodě) jsou povinny tato opatření splnit, dále **plní úkoly určené starostou ORP a orgány krizového řízení a také vymezené krizovým plánem ORP, ručí za využívání prostředků k získání informací a komunikace a pomůcek krizového řízení** stanovené Ministerstvem vnitra. [1]

Krizový štáb obce jako takový není přímo zakotven v zákoně, ale můžeme vycházet ze znění pro KŠ ORP v § 24b zákona. Ve společném ustanovení nařízení vlády č. 462/2000 Sb. §14 odst. 2 je napsáno, že pro KŠ obce platí přiměřeně § 12 obsah činnosti krizového štábu kraje a ORP a § 13 složení krizového štábu kraje a obce s rozšířenou působností. Co je ono slovíčko přiměřeně je asi na zvážení každého ze starostů. [29]

Tip: Pro vytvoření přehledné pomůcky ohledně krizového štábu můžete využít rozpracovaný list č. 1 POOO, kde naleznete složení, kontakty a způsob aktivace krizového štábu. Tento plán je volně ke stažení na portále krizového řízení v JMK (KRIZPORT) na adrese: <http://krizport.firebrno.cz/dokumenty/plan-odezvy-obce-na-mu>

V době krizového stavu (odst. 3 zákona) jsou vymezeny úkoly starosty obce, které jsou téměř shodné, jako úkoly před a v době MU a při ZaL pracích. Jedná se o **varování a informování osob** o hrozcím nebezpečí v daném území a **vyrozumění orgánů** krizového řízení, pokud tak již neučinil HZS kraje. **Vyhlašuje a řídí evakuaci osob, zajišťuje činnost obce v podmínkách NPO** a organizačně **zajišťuje další opatření** nezbytná pro řešení KS. [12, s. 14]

V odst. 4 § 21 zákona může hejtman, v případě neplnění těchto povinností starosty, převést toto vykonávání na jmenovaného zmocněnce a neodkladně o tom informuje ministra vnitra, který může toto rozhodnutí zrušit. [1]

Znění § 22 odst. 1 zákona ukládá starostovi obce zajistit, za stavu nebezpečí a nouzového stavu, provedení krizových opatření v rámci podmínek dané obce, a pokud k tomu musí **vydat nařízení obce**, je toto nařízení účinné ihned po vyvěšení na úřední desce OÚ. Následně se musí toto nařízení, případně změna obsahu tohoto nařízení, zveřejnit obvyklým způsobem v dané obci (např. rozhlas, hromadné informační prostředky). [1]

Náklady vynaložené na provedení krizových opatření stanovené onou obcí uhrazuje samotná obec ze svého rozpočtu, jenž vyplývá z odst. 2 téhož paragrafu. [1]

Starosta v § 29 odst. 4 a 5 může v případě krizového stavu a nebezpečí z prodlení **uložit PO a FO povinnost poskytnout věcný prostředek**. O tomto uložení musí informovat hejtmana kraje a musí zabezpečit vrácení této věci dotyčné osobě s potvrzením o jejím využití. Obsahem potvrzení jsou údaje o uživateli, identifikační údaje věci, datum a čas poskytnutí, stav poškození a opotřebení, poučení o náhradě a označení vydávajícího orgánu. [12, s. 17]

6.2.2 Povinnosti vyplývající pro OÚ při krizových situacích

V § 21a jsou pověřeni pro OÚ obce v rámci zajištění připravenosti obce na řešení KS, kdy **OÚ organizuje tuto přípravu na KS, zprostředkovává příslušnému OÚ ORP informace** nutné ke zpracování krizového plánu ORP, **vede evidenci o přechodných změnách pobytu osob** za stavu nebezpečí, nouzového stavu a stavu ohrožení státu a tyto nashromážděné údaje předává OÚ ORP (dále v § 39d zákona). Dále se stará o zabezpečení **veřejného pořádku**, a taktéž jako starosta obce **plní úkoly uložené krizovým plánem ORP**. [1]

Tip: Ministerstvo vnitra vydalo v roce 2013 směrnici k pravidlům vedení evidencí údajů o přechodných změnách pobytu osob za KS a pomůcku krizového řízení, které jsou dostupné na KIZPORTU (<http://krizport.firebrno.cz/dokumenty/smernice-mv-a-pomucka-krizoveho-rizeni-k-vedeni-evidence-o>).

OÚ v odst. 2 § 21a je povinen **informovat PO a FO o** charakteru možného **ohrožení** a o připravovaných krizových **opatření** a jejich provedení. Předpokládám, že způ-

sob vykonání této povinnosti může být obdobný jako při informování o ZaL pracích, OO a možném ohrožení území, viz tip níže. [12, s. 14]

Tip: Pro informování je možné vložit na své webové stránky odkaz na portál krizového řízení v JMK – KRIZPORT (<http://krizport.firebrno.cz/>).

Obce dále mají povinnost, § 25 písm. a, vyčlenit ve svých ročních rozpočtech potřebné **finanční prostředky** na zajištění přípravy na KS a dále vytvořit **finanční rezervu** na řešení a odstraňování následků KS. [1]

Doporučení: Doporučuje se vytvořit přiměřené prostředky financí v závislosti na velikosti obce a možným ohrožením (10 000 Kč), které by pokryly alespoň nezbytné náklady např. činnosti krizového štábu. V případě nedostatku těchto prostředků, lze požádat cestou krizového štábu ORP o finanční pomoc Krajský úřad JMK. Toto doporučení platí v rámci JMK.

Z § 27 zákona vyplývá, že OÚ a starosta, ale i všechny orgány krizového řízení mají povinnost **označovat krizové plány** a jiné materiály označením „Zvláštní skutečnosti“. O těchto skutečnostech musí zachovávat **mlčenlivost** a tyto materiály musí být evidovány v samostatném protokolu a uloženy odděleně. Místnost, kde se tyto materiály nacházejí, musí mít pouze jeden vstup zabezpečený proti volnému vstupu neoprávněných osob. Další podrobnosti ohledně zvláštních skutečností upravuje §§ 1-5 nařízení vlády č. 462/2000 Sb.. [12, s. 16]

Působnost OÚ a starosty vyplývající z krizového zákona je výkonem státní správy v přenesené působnosti (§ 39a). [1]

6.3 Povinnosti podle zákona č. 241/2000 Sb., o HOPKS

V tomto krizovém zákoně o hospodářských opatřeních pro krizové stavy nejsou vymezeny povinnosti pro orgány obce. V případě řešení krizové situace, kdy starosta či OÚ nutně potřebuje zajistit věcný zdroj (např. službu, práci atd.) a samotná obec ho není schopná zajistit, postupují orgány obce podle metodických pokynů Správy státních hmotných rezerv a tento požadavek uplatňují u příslušné ORP (telefonicky, emailem, apod.). [12, s. 106-115]

Je proto lepší mít kontakt na starostu ORP a pracovníka, který na příslušném OÚ ORP zpracovává problematiku HOPKS a také zabezpečuje vyžadování věcných zdrojů za KS.

Tip: Postup pro vyžádání věcných zdrojů za KS naleznete na webových stránkách Správy státních hmotných rezerv zde: [http://www.sshr.cz/pro-verejnou-spravu/system_hospodarskych_opatreni_pro_krizove_stavy\(HOPKS\)/Stranky/default.aspx](http://www.sshr.cz/pro-verejnou-spravu/system_hospodarskych_opatreni_pro_krizove_stavy(HOPKS)/Stranky/default.aspx)

Úlohou systému HOPKS je zabezpečit výrobky, služby nebo práce, bez nichž není možné překonat krizové stavy, a tak pomoci výkonu státní správy, občanovi k přežití krizového stavu bez těžké újmy na zdraví a podporuje činnost složek IZS (základních i ostatních). Do systému HOPKS je zahrnut: systém nouzového hospodářství, systém hospodářské mobilizace, použití státních hmotných rezerv, výstava a údržba infrastruktur a regulační opatření. [12, s. 106]

6.4 Povinnosti podle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

V této kapitole uvedu kompetence a povinnosti obce a OÚ na úseku požární ochrany. Jedná se zejména o §§ 29 a 68. [13]

§ 29 odst. 1 písm. a) – n) zákona vymezuje oprávnění a povinnosti obce a OÚ v samostatné působnosti z hlediska požární ochrany. [13]

Obec **zřizuje** (zřizovací listinou nebo smlouvou) **jednotku sboru dobrovolných hasičů (dále JSDH)**, kteří provádí hašení požárů a záchranné práce při živelných pohromách a MU. Plní také úkoly podle zákona o IZS a za tyto všechny úkoly náleží členům JSDH obce v mimopracovní době odměna (podrobnosti viz §§ 20 a 21 nařízení vlády č. 172/2001 Sb.). [13]

V případě nezřízení JSDH obce, obec zřídí požární hlídku, případně může ve spolupráci s jinými obcemi, vytvořením svazku obcí, nebo HZS kraje, zřídit společnou jednotku PO příslušného typu (§§ 68-69b zákona). [12, s. 168]

Dále se obec **stará o udržení akceschopnosti JSDH obce a o odbornou přípravu** jejich členů. Také **zabezpečuje finanční a materiální potřeby** požární ochrany a JSDH obce. Za ztížených podmínek nebo déle trvajícím zásahu **pečuje obec o členy JSDH obce**, o členy zaměstnané v jednotkách HZS podniků a také o FO poskytující osobní pomoc (za-

jištěním stravování, ochranných nápojů a vhodného místa pro odpočinek; §§ 18 a 19 nařízení vlády č. 172/2001 Sb.). [13]

Obec **poskytuje náhradu ušlého výdělku členovi JSDH** obce (způsob poskytován viz § 22 nařízení vlády č. 172/2001 Sb.). Dále, je povinna **zabezpečit a hradit preventivní prohlídky jejich členům** (podrobnosti v nařízení vlády č. 352/2003 Sb. o posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců jednotek podniků a členů JSDH obcí nebo podniku). [12, s. 164]

Pro potřeby svého území obec **staví a udržuje objekty požární ochrany** a objekty požárně bezpečnostních zařízení. **Zpracovává stanovenou dokumentaci požární ochrany, zřizuje ohlašovnu požárů a místa pro tento účel. Stará se o zdroje vody pro hašení a udržuje** jich v trvalé použitelnosti a také stanoví další zdroje vody pro tento účel. [13]

Dokumentaci požární ochrany obce tvoří listina nebo smlouva o zřízení JSDH obce, řád ohlašovny požárů, dokumentace k zabezpečení preventivně výchovné činnosti, požární řád obce, dokumentace k zabezpečení požární ochrany při akcích a úkolů požární ochrany pro období válečného stavu a stavu ohrožení státu (§ 1 odst. 2, §§12-17 nařízení vlády č. 172/2001). [12, s. 195]

Podle nařízení kraje **rozmisťuje jednotky HZS ve svém obvodu** a přispívá na jejich provoz a vybavení (podrobnosti viz §§ 3-8 vyhlášky č. 247/2001 Sb.). Spolu se sousedními obcemi se podílí na plnění úkolu požární ochrany a v rámci této spolupráce mohou shromažďovat finanční prostředky. [13]

Obec dále **organizuje preventivní výchovnou činnost** a obecnými závaznými vyhláškami **vydává požární řád obce** a stanovuje podmínky pro **zajištění požární ochrany při různých akcích** většího počtu osob. [13]

V odst. 2 § 29 zákona je obec povinna plnit obdobné povinnosti uložené tímto zákonem PO a fyzickým podnikajícím osobám. [13]

Obce, PO a podnikající FO jsou povinny si **poskytovat vzájemnou pomoc při zdolávání požárů**. Měli by být také ve **spolupráci** s orgány samosprávy, správní úřady, HZS a s různými sdruženími a organizacemi, které působí na úseku požární ochrany (§§ 73 až 75 zákona). [12, s. 170]

Doporučení: Doporučuje se zřídit funkci technika požární ochrany (§11 zákona) nebo preventistu sboru dobrovolných hasičů (dále SDH), který bude vykonávat tyto úkoly.

6.4.1 Povinnosti vyplývající pro OÚ

OÚ podle odst. 3 § 29 v rámci požární ochrany **zajišťuje účast velitelů i strojníků JSDH obce na jejich odborné přípravě a dále zajišťuje úkoly požární ochrany** v období stavu ohrožení státu a válečného stavu. [13]

Vybrané OÚ dále zabezpečují hašení požárů a záchranné práce při MU a živelných pohromách mimo svůj obvod a také udržují akceschopnost této jednoty SDH. Podle nařízení kraje a z něho vyplývajících podmínek pro plošné pokrytí jeho území jednotkami požární ochrany (dále JPO) zabezpečuje obec nepřetržitou pohotovost nejméně jednoho požárního družstva o sníženém početním stavu (1+3; velitel + 3 hasiči). [12, s. 164]

Zákon ukládá povinnost mlčenlivosti osob pověřených plnění úkoly požární ochrany a působnost OÚ a obce je výkonem v přenesené působnosti (§§ 89 a 89a). [13]

7 OTÁZKY KLADENÉ STAROSTŮM FORMOU CHECK-LISTU

Následující otázky byly předkládány především formou elektronického Check-listu (dotazníku) zasláného na emailovou adresu vybraným starostům malých obcí po celé ČR. Otázky vychází z kapitoly č. 6, kde jsou vypsány zákonem stanovené povinnosti a oprávnění pro starosty a OÚ, potažmo obce.

1. Organizujete přípravu obce na MU a KS?
2. Máte zajištěno varování obyvatel Vaší obce před hrozícím nebezpečím?
3. Máte zajištěnu evakuaci obyvatel obce před hrozícím nebezpečím?
4. Máte zajištěno ukrytí obyvatel Vaší obce před hrozícím nebezpečím?
5. Hospodaříte s nějakým materiálem CO?
6. Máte zajištěné nouzové ubytování, stravování obyvatel apod. v případě MU a KS (tzv. nouzové přežití obyvatel)?
7. Máte zřízený krizový štáb obce?
8. Poskytujete obecnímu úřadu ORP podklady ke zpracování krizového plánu ORP?
9. Máte vyčleněnou potřebnou finanční rezervu na zajištění přípravy obce na krizové situace?
10. Účastnil/a jste se někdy školení starostů v krizovém řízení a ochraně obyvatelstva?
11. Seznamujete občany s možným ohrožením obce a připravovanými opatřeními na toto ohrožení?
12. Máte zřízenou JSDH obce?
13. Zajišťujete materiální a finanční potřeby JSDH obce?
14. Zabezpečujete odbornou přípravu členů JSDH obce?
15. Máte zpracovaný požární řád obce?
16. Jak jste spokojeni v rámci krizového řízení se spoluprací s ORP?
17. Jak jste spokojeni s aktuálním systémem krizového řízení?

Vyhodnocení a analýzu odpovědí naleznete v kapitole 10 a podrobný výsledek všech odpovědí je uveden v příloze P I (viz. PŘEHLED ODPOVĚDÍ).

8 STRUČNÝ PŘEHLED ODPOVĚDÍ

V tabulce 2 je stručný přehled odpovědí starostů na otázky z dotazníku. Na prvních patnácti otázkách se odpovídalo ANO - NE. V posledních dvou otázkách (16, 17) respondenti hodnotili míru své spokojenosti se systémem krizového řízení a spolupráci s ORP. Míra spokojenosti byla vyjadřována prostřednictvím čísel od 1 do 5, přičemž 1= nespokojen a 5= spokojen. Šedá políčka tabulky značí, kde nebyla uvedena odpověď.

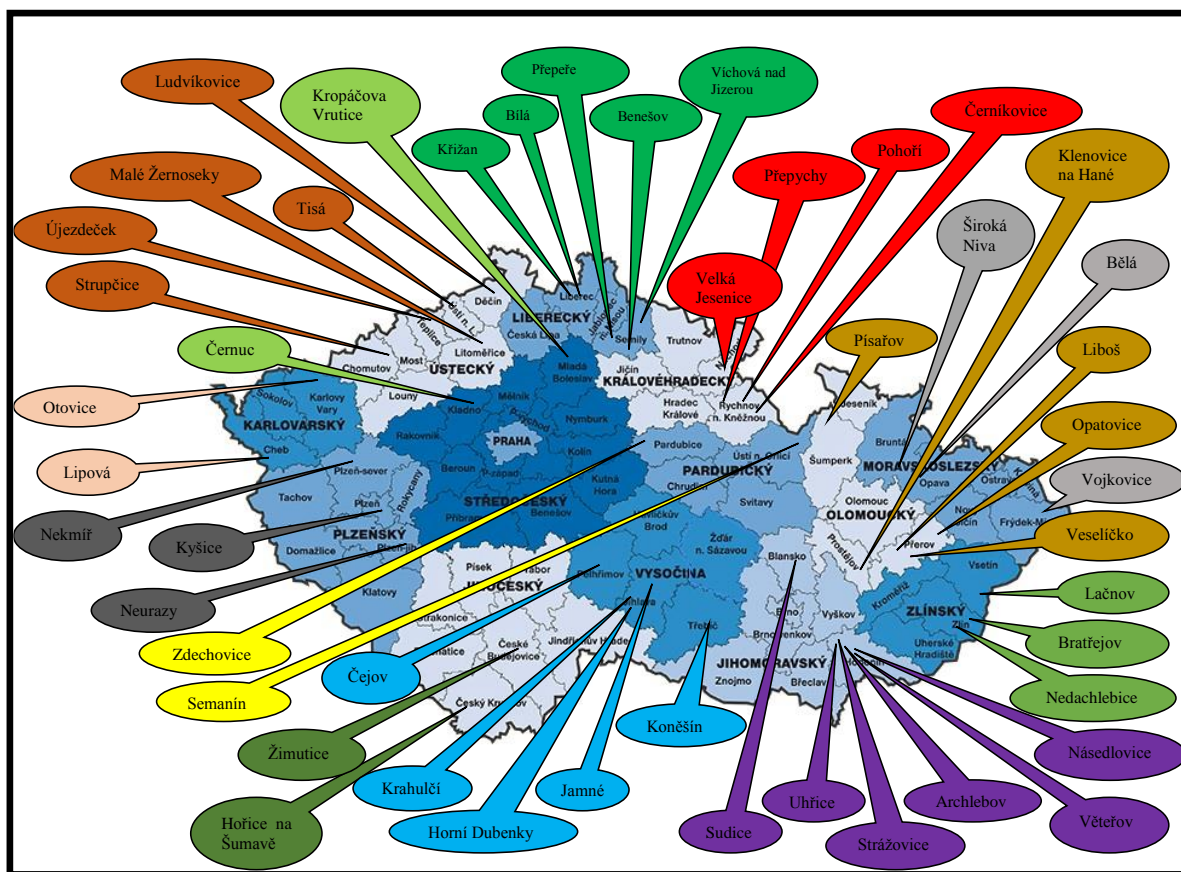
Tabulka 2: Stručný přehled odpovědí [VLASTNÍ]

OBEC	OTAZKA																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Archlebov	ANO	ANO	NE	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	4	5
Bělá	ANO	ANO	NE	NE	NE	NE	ANO	ANO	NE	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	5	5
Benešov u Semil	NE	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	4	4
Bílá	ANO	ANO	NE	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	4	4
Bratřejov	ANO	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO		ANO	ANO	ANO	4	4
Cejov	NE	ANO	NE	ANO	NE	ANO	NE		NE	NE	NE	ANO	ANO	NE	ANO	3	3
Černíkovice	ANO	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	5	5
Černuc	ANO	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO		3	3
Horní Dubenky	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	5	5
Hořice na Šumavě	ANO	ANO	ANO	NE	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	4	4
Jamně	ANO	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	5	5
Klenovice na Hané	NE	ANO	NE	NE	NE	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	5	5
Koněšín	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	5	5
Krahulčí	ANO	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	3	3
Kropáčova Vrutice	ANO	ANO	NE	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	4	4
Křižany	NE	ANO	ANO	NE	NE	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	5	4
Kyšice	NE	ANO	NE	NE	NE	NE	NE	NE	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	NE	ANO	1	5
Lačnov	NE	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	5	5
Liboš	NE	ANO	NE	NE	NE	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	5	5
Lipová	NE	ANO	NE	NE	NE	NE	NE	ANO	NE	ANO	ANO	NE	NE	NE	ANO	5	5
Ludvíkovice	NE	ANO	NE	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	NE	NE	NE	NE	NE	NE	ANO	5	4
Malé Zernoseky	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	NE	NE	ANO	1	2
Násedlovice	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	5	5
Nedachlebice	ANO	ANO	NE	ANO	NE	ANO	ANO	NE	NE	NE	NE	ANO	ANO	NE	ANO	3	3
Nekmň	ANO	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	5	5
Neurazy	NE	ANO	NE	ANO	NE	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	3	2
Opatovice u Rajhradu	NE	ANO	NE	NE	NE		NE	ANO	NE	ANO	NE	NE	NE	NE	ANO	3	3
Otovice	ANO	ANO	NE	ANO	NE	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	NE	NE	ANO	5	5
Písařov	ANO	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	5	5
Pohoří	NE	ANO		ANO		ANO	ANO	ANO	NE		NE		ANO	ANO	NE	4	2
Přepeře	NE	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	5	4
Přepychy	ANO	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	5	5
Semanín	NE	ANO									NE	NE	NE				3
Strážovice	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	5	5
Strupčice	ANO	ANO	NE	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	4	4
Sudice	NE	ANO	NE	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	5	5
Široká Niva	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	5	3
Tisá	ANO	ANO	NE	NE	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	NE	ANO	5	5
Uhřice	NE	ANO	NE	NE	ANO	NE	NE	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	4	3
Újezdeček	NE	ANO	NE	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	NE	NE	ANO	NE	ANO	4	4
Velká Jesenice	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	3	3
Veselíčko	NE	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	5	3
Věteřov	NE	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	5	3
Vichová nad Jizerou		ANO	NE	ANO	NE	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	4	4
Vojkovice	NE	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	5	4
Zdechovice	NE	ANO	NE	NE	NE	NE	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	3	3
Žimutice	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	NE	ANO	5	4

9 VZOREK OBCÍ PRO ANALÝZU SOUČASNÉHO STAVU

Mým cílem bylo zmapovat krizové řízení malých obcí napříč celou Českou republikou. Pro rovnoměrné rozvržení vzorku obcí, bylo formou elektronického check-listu osloveno přes 10 obcí z každého kraje ČR mimo hl. m. Prahu (tj. více než 130 obcí). V Jiho-moravského kraji, bylo zjišťování současného stavu provedeno formou rozhovoru s vybranými pěti starosty.

Hlavním faktorem pro výběr obcí byl tedy počet obyvatel, u něhož byla ještě stanovena dolní hranice 500 obyvatel, tak aby se předešlo zatěžování příliš malých obcí, které by se zřejmě, jak vyplývá z malého počtu odpovídajících, nezúčastnily průzkumu. Dolní hranice 500 obyvatel neplatí pro obec Nekmíř, ke které mě váže osobní vztah.

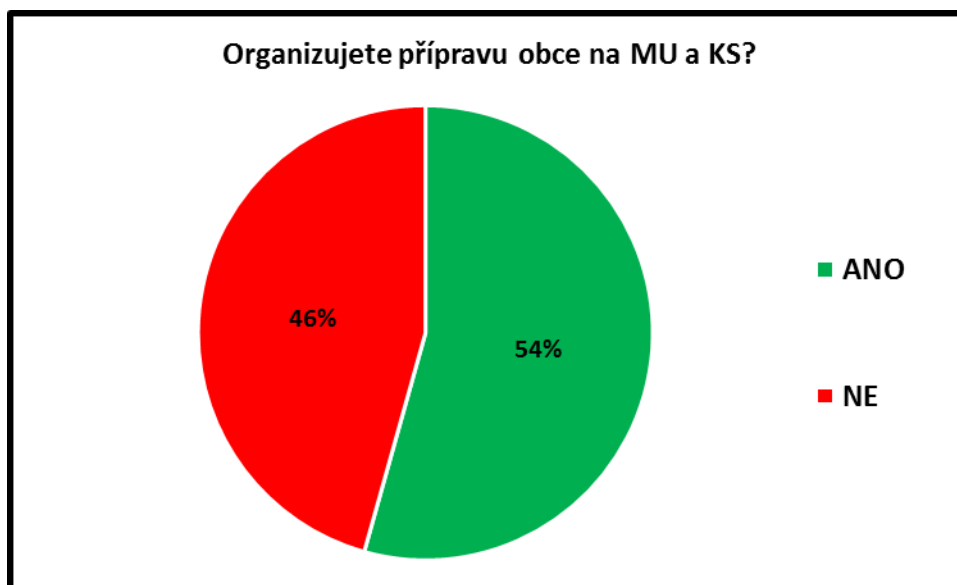
Obrázek 3: Mapa ČR s přehledem zapojených obcí v rámci analýzy [VLASTNÍ]

10 VYHODNOCENÍ A ANALÝZA ODPOVĚDÍ

Otázky byly stavěny tak, aby dotazovaní odpověděli ANO – NE a následně mohli svou odpověď ještě upřesnit a rozvinout. Poslední dva dotazy jsou odlišné od ostatních, nevycházejí ze zákonů. Slouží k citovému vyjádření respondentů k dané věci. Spíše jde jen o dokreslení jejich vztahu k celému krizovému řízení.

10.1 Otázka č. 1: Vyhodnocení a analýza.

Tato otázka byla položena velmi obecně a měla směřovat k tomu, zdali **obce** jakýmkoliv způsobem **organizují přípravu svého územního obvodu na možné ohrožení**. Poměrně mnoho obcí, téměř polovina, odpověděla záporně. Vysvětlují si jejich výpověď jako mírné nepochopení otázky, protože v následujících několika dotazech, které souvisejí s organizací přípravy obce na MU a KS, odpovídali kladně.

Graf 1: Příprava obce na MU a KS [VLASTNÍ]

Z kladných odpovědí mohu vyzdvihnout některé obce, jenž mají tuto problematiku velmi dobře rozpracovanou například ve svých krizových plánech, havarijních plánech, povodňových plánech a také v Plánu odezvy orgánů obce na vznik mimořádné události. Je pro mne milým překvapením, že obec Černuc (Středočeský kraj) má zpracovaný tento posledně jmenovaný plán doporučený HZS Jihomoravského kraje.

Další obce uváděly, že provádějí pro zodpovědné osoby školení, vedou evidenci o přechodných pobytech osob v jejich územním obvodu. Dále pak provádí kontrolu evakuač-

ních míst, vodoměrných latí, úpravu a udržování hrází potoků a rybníka. Dokonce obec o 719 obyvatel (Černíkovice) disponuje vlastními policisty (6), kdy mají 2 příslušníky vyčleněné na udržování veřejného pořádku při každotýdenních kulturních akcích. Jako velmi důležité pokládám také spolupráci s Jadernou elektrárnou Temelín a s HZS Jihočeského kraje, jak uvedla obec Žimutice.

Dostalo se mi konkrétní odpovědi od obce Otovice, která zajišťuje veřejný pořádek, má dohodnutou pomoc s místními občany vlastníci různou techniku (např. bagr, nákladní automobil, motorové pily apod.).

Potěšily mě obce Kropáčova Vrutice a Bratřejov, které uvedly, že vedou evidenci osamělých a nemohoucích seniorů. Toto mi přijde jako velmi praktické a hlavně účelné, především ve fázích příprava a následného řešení MU či KS.

Dílčí závěr:

K výsledku hodnocení přísluší zmínit to, že někteří dotazovaní nejspíš nepochopili otázku v pravém slova smyslu, což mělo za následek ovlivnění celkového výsledku. Ale i tak je 46 % odpovědí NE vysoké číslo. Je to nejspíš dáno velkou zaneprázdněností starostů, nevědomostí o svých úkolech vyplývajících z krizového řízení nebo obměnou novými starosty. Tuto oblast je však potřeba bezpochybně zlepšit. Podrobný výsledek odpovědí naleznete v příloze P I (viz. PŘEHLED ODPOVĚDÍ).

10.2 Otázka č. 2: Vyhodnocení a analýza.

U této otázky jsem ani nečekal jinou reakci. V grafu se potvrdila slova autorů Koncepte ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030, kdy daní autoři jasně uvádějí, že Česká republika je z 95 % svého **území pokryta varovným signálem**. [30] Tyto koncové prvky varování umísťuje v obcích nad 500 obyvatel HZS příslušného kraje s možností každé obce, po projednání s příslušným HZS kraje, připojit do JSVV své zařízení k tomuto účelu, které splňuje technické požadavky stanovené Generálním ředitelstvím HZS České republiky. [25]

Velmi mě zaujala poslední z uvedených variant (viz níže), kdy si myslím, že jde o chytré a praktické skloubení funkcí zvonů. Když vezmu v potaz, že snad v každé obci v České republice je nějaká zvonička či kostel, tak si myslím, že je toto řešení velice pří-

nosné. Jde sice v dnešní době a pro některé lidi o nezvyklý způsob varování, který samozřejmě nemůže nahradit verbální informaci, ale jako alternativa může posloužit.

Graf 2: Zajištění varování obyvatel obce [VLASTNÍ]

Odpovědi všech zapojených obcí jsou velmi podobné. Jedná se především o zajištění varovného signálu prostřednictvím sirén napojených na JSVV a dále:

- místní informační systémy (rozhlas, infokanál kabelové televize)
- zasílání SMS zpráv občanům obce
- spojky (osoby určené pro osobní sdělení)
- megafonem na autě místních hasičů
- elektronická komunikace
- varovný systém na principu bezdrátového rozhlasu s centrálou na obci (srážkoměr, hlášení pomocí SMS, ...)
- zvony

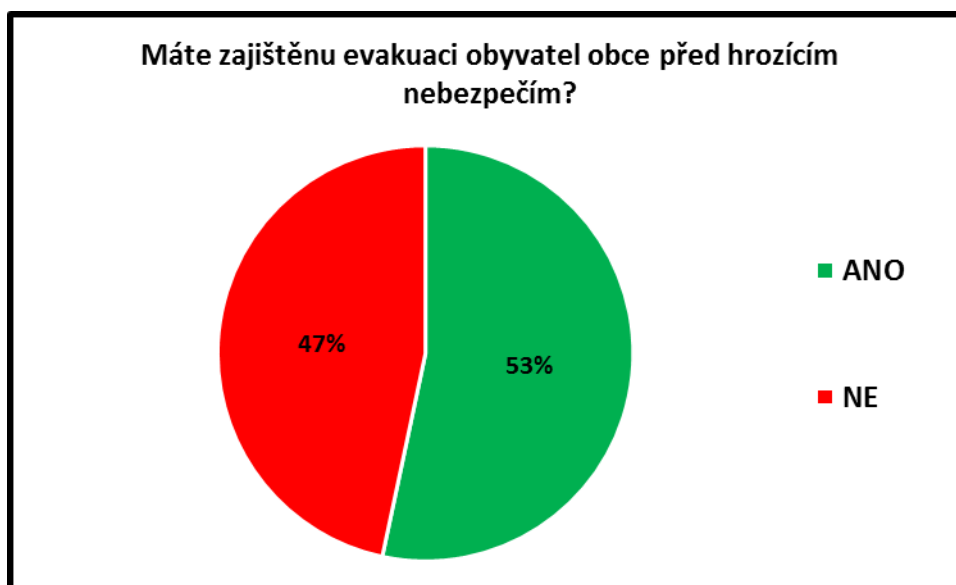
Dílčí závěr:

Oblast varování obyvatel v malých obcích je na nejvyšší úrovni, jak alespoň vyplývá z průzkumu. Záleží už na každé obci, jak moc bude pečovat a udržovat koncové prvky varování (elektronické sirény, rotační sirény) v provozu a akceschopnosti. V této oblasti je

zákonná povinnost splněna na 100%. Podrobný výsledek odpovědí naleznete v příloze P I (viz. PŘEHLED ODPOVĚDÍ).

10.3 Otázka č. 3: Vyhodnocení a analýza.

U této otázky jsou odpovědi rozpolceny do dvou přibližně stejně početných táborů. Z grafu lze vyčíst, že 53% (odpovědi 24) obcí má **zajištěnu evakuaci** svých obyvatel před hrozícím nebezpečím a 47% (odpovědi 21) nikoliv.

Graf 3: Zajištění evakuace obyvatel obce [VLASTNÍ]

Opatření, které je potřeba naplánovat pro zajištění evakuace zahrnují např. stanovení evakuačních prostorů, tras a pořadí, regulaci obyvatelstva při evakuaci, zajištění dopravních prostředků pro evakuované obyvatelstvo, zabezpečení činnosti evakuačního a přijímacího střediska, připravit nouzové ubytování a také zajistit ostrahu evakuovaného prostoru. [12, s. 92]

Evakuace by měla mít zabezpečení jak po stránce dopravní, zdravotnické, pořádkové, ubytovací, zásobovací či mediální, jenž zajišťuje zpracovatel evakuačního plánu. [25] Obce by tedy měly mít evakuaci naplánovanou samy nebo mohou postupovat podle krizového plánu ORP.

Obce uváděly způsoby zajištění evakuace např. rozhlasem, sirénou, předem definovanými místy k evakuaci, v povodňovém plánu, jako součást krizového plánu ORP či v poplachovém plánu a plán evakuace. Obec Benešov u Semil zajišťuje svoz evakuovaného

obyvatelstva obecními automobily a např. obec Hořice na Šumavě může své obyvatele v případě povodní evakuovat na vysoko položený letní tábor vzhledem k charakteru krajiny v obci.

Velmi se mi líbí reakce obce Široká Niva, která má pro své obyvatele vytypovaná místa k přechodnému ubytování ohrožených obyvatel, případně zajištění místa k parkování vozidel, ustájení dobytka nebo uložení (např. nábytku).

Na základě osobního rozhovoru se starostou obce Archlebov jsem zjistil, že obec nemá přímo vypracované plány evakuace (pouze v povodňovém plánu), ale v případě nutnosti (např. při povodni) jsou lidé ze záplavové oblasti evakuováni ke svým známým.

Dílčí závěr:

Oblast evakuace obyvatel malé obce by mohla být, podle mého názoru, mnohem lépe zajištěna. Většina obcí nemá evakuaci zpracovanou „na papíře“, zejména jde-li o postupy jejího provádění (vyjma povodňového plánu). Starostové počítají s pomocí od ORP nebo tuto oblast neřeší a nechávají ji tzv. „až na poslední chvíli“. Mnozí dotazovaní nerozlišovali pojem evakuace a ukrytí. Na této oblasti ochrany by měli obce určitě mnohem více zapracovat. Podrobný výsledek odpovědí naleznete v příloze P I (viz. PŘEHLED ODPOVĚDÍ).

10.4 Otázka č. 4: Vyhodnocení a analýza.

Otázku problematiky **ukrytí** se řešila již v průběhu 1. světové války. V 50. – 80. letech minulého století byly budovány stálé úkryty, z nichž některé jsou k dispozici i dnes. Byly stavěny jako dvouúčelově využívané stavby, jak pro dobu míru, tak pro dobu války (např. jako kina, šatny, sklady). [31] Počet stálých úkrytů je v ČR v současné době kolem 5400, ale stále se počty snižují. V Praze jsou dva velké úkryty a to Ochranný systém metra (kapacita 34 200 osob) a Ochranný systém Strahovského tunelu (kapacita 15 000 osob). Celková kapacita úkrytového fondu v ČR je 1 007 600 osob, což je 11%. Dnes je však většina těchto zařízení za hranicí své funkčnosti (až na výjimky) a je kladen důraz na ukrytí v improvizovaných úkrytech. [32]

Jak vyplývá z grafu, většina obcí nezajišťuje ukrytí obyvatel vůbec. Až na jednu obec, nevlastní žádná stálý úkryt, ale pro své občany mají alespoň vytypovaná vhodná mís-

ta jejich ukrytí. Těmito místy jsou nejčastěji kulturní domy, sklepy rodinných domů a obecní úřady. V obci Ludvíkovice slouží k ukrytí veřejné budovy.

Obec Bílá má předem vytypované objekty s velkými prostorami případně obecní budovy jako je mateřská školka nebo kulturní dům. V Černuci si musejí obyvatelé zabezpečit ukrytí sami a například v obci Tisá mají škola a obecní úřad úkryty z dob civilní ochrany. Líbí se mi odpověď obce Široká Niva, kdy mají v kulturním domě 120 míst, v budově základní školy 50 míst a v mateřské školce 30 míst. V případě potřeby mohou zajistit ještě další prostory a obec také uvádí, že všechny tyto zmiňované budovy leží mimo záplavovou oblast.

Graf 4: Zajištění ukrytí obyvatel obce [VLASTNÍ]

Dílčí závěr:

Vzhledem k směru vývoje společnosti, především v minulých letech, jsme se dostali do situace, kdy si občan musí zajistit ukrytí takřkajíc sám. Dotazované obce, až na jednu, nevlastní žádný stálý úkryt. Ukrytí je tedy řešeno formou improvizovaného ukrytí a to nejvíce ve sklepech rodinných domů, budov OÚ, kulturních domů a škol. Tuto oblast je ze strany obcí potřeba zlepšit. Podrobný výsledek odpovědí naleznete v příloze P I (viz. PŘEHLED ODPOVĚDÍ).

10.5 Otázka č. 5: Vyhodnocení a analýza.

U této otázky jsem předpokládal drtivou většinu odpovědí NE. Tedy že obec nevlastní žádný **materiál civilní ochrany**.

Jen 3 obce vlastní nějaký materiál civilní ochrany, kterým jsou především plynové masky a dále jedna obec uvedla běžné protipovodňové pytle, stroje, písek či nářadí.

Z osobních rozhovorů se starosty obcí jsem dostával víceméně tytéž odpovědi, a sice že dříve vlastnili ony zmiňované plynové masky, které již ale odevzdaly.

Samotný graf potvrzuje mé očekávání a zobrazuje aktuální stav o hospodaření s materiálem CO.

Graf 5: Hospodaření s materiálem CO [VLASTNÍ]

Dílčí závěr:

Většina obcí, která hospodařila s nějakým materiálem CO, ho již vrátila (např. plynové masky). Pokud by chtěl stát zlepšit tuto oblast ochrany, měl by zajistit nové funkční plynové masky a další prostředky CO. Podrobný výsledek odpovědí naleznete v příloze P I (viz. PŘEHLED ODPOVĚDÍ).

10.6 Otázka č. 6: Vyhodnocení a analýza.

Tato otázka úzce souvisí s evakuací obyvatel obce a i odpovědi na ni jsou velmi podobné. Zajištění **nouzového přežití obyvatel** se stanovuje pomocí Plánu nouzového přežití

obyvatelstva, který se dále dělí na nouzové ubytování, nouzové zásobování potravinami a pitnou vodou, nouzové základní služby, nouzové dodávky energií, organizování humanitární pomoci a rozdělení odpovědnosti za provedení opatření pro tohoto přežití. Tento plán NPO je součástí havarijního plánu kraje.[12, s. 80-81]

Negativní odpovědi jsem zaznamenal jen u 7 obcí, což si myslím, že je velmi dobré východisko. Obce disponují ubytovacími i jídelními prostorami především v mateřských a základních školách a různých hostinců. Dále například v sálech kulturních domů, v hasičských zbrojnicích, tělocvičnách, sportovních areálech, ve zdravotním středisku, ve školní družině, v místní faře či v domě s pečovatelskou službou.

Graf 6: Zajištění NPO [VLASTNÍ]

Většina obcí však nemá k NPO žádné potřebné plány, spoléhají na rodiny příbuzných a na dohodu. Toho je důkazem i výpověď obce Tisá, kdy dokáže zajistit individuálně nouzové přežití obyvatel (především tedy ubytování a stravování), ale hromadně nikoliv. Pan starosta z Archlebova uvedl kapacitu školy pro ubytování 50 míst, v jídelně pro 100 lidí a ostatní by museli hledat útočiště u příbuzenstva.

Dílčí závěr:

Průzkum v této oblasti překvapivě ukázal poměrně velké číslo zajištění NPO (84%). Většina obcí by použila prostory a služby škol, kulturních domů, tělocvičen, hostinců, hasičských zbrojnic, penzionů a jiných různých objektů. Situace v této oblasti je na velmi

dobré úrovni, ale při úvaze, že toto je povinností obce, mělo by být NPO zajištěno na 100%. Podrobný výsledek odpovědí naleznete v příloze P I (viz. PŘEHLED ODPOVĚDÍ).

10.7 Otázka č. 7: Vyhodnocení a analýza.

Krizový štáb obce si může starosta zřídit jako svůj pracovní orgán a to pro účely související s přípravou a řešením krizové situace. [1] Tento krizový štáb je složen ze dvou skupin a to z členů bezpečnostní rady obce a stálé pracovní skupiny. Členy druhé jmenované skupiny jsou tajemník KŠ, pracovníci OÚ a zástupci základních složek IZS a také různí odborníci podle druhu řešené události. V případě povodní je součástí KŠ i povodňová komise.[29]

Krizový štáb obce svolává starosta obce v případech, kdy je vyhlášen jeden z krizových stavů, který zasahuje do jeho územní působnosti, nebo ho k tomu vyzve Minister vnitra, nebo jej starosta použije ke koordinaci ZaL prací atd. [12, s. 29-30]

Graf 7: Krizový štáb obce [VLASTNÍ]

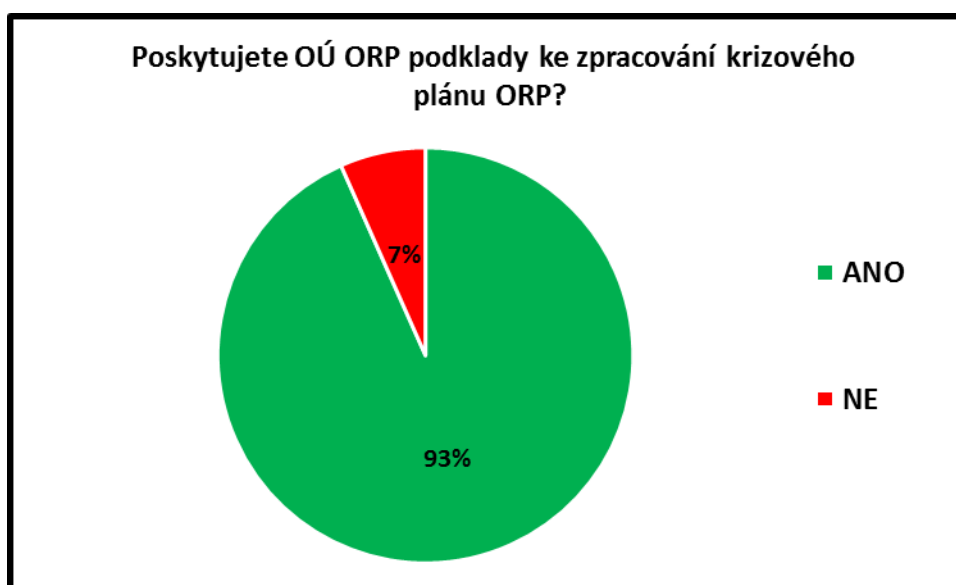
Velmi mile mě překvapil výsledek této otázky, kdy 78% z dotčených obcí má zřízený krizový štáb své obce. Dle mého názoru je to velmi správně, protože si myslím, že KŠ je nepostradatelným nástrojem v případě řešení nebo přípravy na MU. U obcí, u kterých jsem měl možnost osobního rozhovoru, se mi dostalo i odpovědi, že KŠ nemají, ale v případě nutnosti MU by jej hned zřídili. Toto je možným vysvětlením oněch 10 obcí, které uvedly, že KŠ nemají zřízený.

Dílčí závěr:

Starostové mohou dle zákona o krizovém řízení zřizovat KŠ a většina tak činí. Nicméně oněch 10 starostů s odpovědí NE by s velkou pravděpodobností stejně zřídilo v případě potřeby řešení MU či KS tento pracovní orgán. Situace v této oblasti je velmi dobrá. Podrobný výsledek odpovědí naleznete v příloze P I (viz. PŘEHLED ODPOVĚDÍ).

10.8 Otázka č. 8: Vyhodnocení a analýza.

Tato povinnost, **poskytovat OÚ ORP podklady ke zpracování krizového plánu**, je taktéž jednou z mnoha zákonných povinností. Drtivá většina obcí spolupracuje, a tedy poskytuje tyto potřebné podklady obecnímu úřadu ORP.

Graf 8: Spolupráce s OÚ ORP [VLASTNÍ]

Vysvětlení oněch tří negativních odpovědí lze vysvětlit i tím způsobem, že obce dosud nemuseli poskytovat žádné podklady a informace ke zpracování krizového plánu ORP. Příčinu tohoto důvodu si vysvětluju tím, že po komunálních volbách v roce 2014 usedli za pomyslné kormidlo obcí noví starostové a po nich nebylo dosud vyžadováno příslušných podkladů.

Dílčí závěr:

Situace v oblasti spolupráce mezi OÚ obcí a OÚ ORP při tvorbě krizového plánu ORP je velmi dobrá, neli výborná (93%), avšak z pohledu zákona by měla být na 100%. Možné vysvětlení zbylých procent může nasvědčovat i faktu, že noví starostové doposud

nebyli požádáni o poskytnutí těchto podkladů. Podrobný výsledek odpovědí naleznete v příloze P I (viz. PŘEHLED ODPOVĚDÍ).

10.9 Otázka č. 9: Vyhodnocení a analýza.

Na tuto otázku jsem se velmi těšil. Počítal jsem s více odpověďmi typu NE, ale opak byl pravdou. Zákon o krizovém řízení nestanovuje přesný **finanční objem prostředků**, který obec musí mít ve svém ročním rozpočtu na případnou přípravu a řešení MU či odstraňování následků této události. Je to nejspíš z toho důvodu, že každá MU nebo KS si vyžaduje rozdílný balík peněz, který se může měnit s časem.

Graf 9: Finanční rezerva obce na zajištění KS [VLASTNÍ]

Odpověď ANO zvolilo 30 obcí. Pouze 16 odpovídajících nemá předem vyčleněnou potřebnou finanční rezervu. Napadá mě jeden jediný důvod vysvětlení a to ten, že dotyčné obce hospodaří s velmi nízkým, možná i záporným rozpočtem a nezbyvá jim dostatek financí na řešení krizového řízení. Cení si ale jejich upřímnosti, ať už odpověděli z jakéhokoliv důvodu.

Starostové tedy musí financovat jakékoliv krizové opatření, které nařídí sami a o příslušnou finanční podporu mohou žádat přes KŠ ORP krajský úřad. Tenhle postup platí v Jihomoravském kraji, jak uvádí HZS JMK ve svém doporučeném Plánu odezvy orgánů obce na vznik MU. Věřím, že u ostatních krajů je to obdobné.

Doplňující odpovědi starostů se k této otázce velmi různí. Některé obce mají vyčleněnou částku 1000 Kč, 10 000 Kč, 50 000 Kč, 200 000 Kč, 500 000 Kč, ale i např. 2 000 000 Kč, které uvedla jedna obec.

Jak jsem již zmínil, záleží především na dispozici a možnostech každé obce. Mnohokrát jsem se setkal s postojem, že obce mají vyčleněnou jen velmi malou finanční částku, ale v případě nutnosti jsou schopny tuto částku několikanásobně navýšit dle potřeby situace.

Dílčí závěr:

Zákon o krizovém řízení nestanovil přesnou finanční částku (rezervu) na zajištění nákladů potřebných pro přípravu, řešení a odstraňování následků MU či KS. Je tedy na zvážení každé obce, především na jejich finančních možnostech. Situace je v této oblasti dobrá, ale je potřeba se na tuto problematiku mnohem více zaměřit i vzhledem k tomu, že se jedná o zákonnou povinnost každé obce. Podrobný výsledek odpovědí naleznete v příloze P I (viz. PŘEHLED ODPOVĚDÍ).

10.10 Otázka č. 10: Vyhodnocení a analýza.

Školení starostů v krizovém řízení a ochraně obyvatelstva je velmi důležité a dle mého soudu cenná možnost k načerpání nových zkušeností zejména, jde-li pak o opakované školení.

Graf 10: Školení starostů v krizovém řízení a OO [VLASTNÍ]

Na základě odpovědí dotazovaných vyplývá, že doposud se školení nezúčastnili jen 4 starostové. Tedy 91% starostů prošlo školením, což si myslím, že je velmi dobré číslo, pokud vezmu v úvahu, že mnozí jsou ve výkonu starosty obce teprve od listopadu 2014. Předpokládám, že další takovéto školení jich v dohledné době čeká a rádi se ho zúčastní, jak vyplývá z odpovědi pana starosty z obce Nedachlebice.

Najdou se i tací, např. starosta obce Křižany, kteří berou toto školení velmi poctivě. Zúčastnil se ho již 4x. Dotazovaní dále uvádějí, že se účastní již po několikáté, nebo např. 3x, 2x, jednou za dva roky, pokaždé.

Od paní starostky z Násedlovic jsem zjistil, že školení je jedenkrát povinné pro každého nového starostu, po jehož úspěšném absolvování dostane dotyčný osvědčení o účasti na školení v krizovém řízení a ochraně obyvatelstva. Na závěr této podkapitoly bych chtěl zmínit i vyjádření pana starosty obce Archlebov, který si mě tak trochu postěžoval, že dnešní školení proběhnou velmi krátce během $\frac{3}{4}$ dne, kdežto dřívější školení trvala 2 -3 dny. S názorem pana starosty plně souhlasím a dodávám, že by se tento trend měl zastavit a nasměrovat k dřívějším zvykům.

Dílčí závěr:

Školení starostů považují za jednu z velmi potřebných činností. Drtivá většina (91%) se školení účastní, což hodnotím velmi kladně. Někteří i opakovaně, byť poprvé je to povinné. Situace v této oblasti je velmi dobrá, ale měla by být výborná. Podrobný výsledek odpovědí naleznete v příloze P I (viz. PŘEHLED ODPOVĚDÍ).

10.11 Otázka č. 11: Vyhodnocení a analýza.

U této problematiky se seskupilo mnoho různých odpovědí. Každá obec si vlastně dle svých možností **informuje své občany o možném ohrožení obce** a připravovanými opatřeními na toto ohrožení. Ovšem jsou i obce, které vůbec neseznamují své občany s touto tematikou. Tomuto postoji odpovídá i graf.

Situace je zde poměrně vyrovnaná. Nejspíš obce nepovažují za důležité o těchto opatřeních a hrozbách informovat. Možná za tím stojí doposud nezískaná zkušenost s některou MU nebo KS, nebo zaneprázdněnost OÚ či ekonomické zájmy obce, aby snad neodlákali nově příchozí obyvatele? Tento postoj je z hlediska krizového řízení krátkozraký a nezodpovědný.

Některé obce dokončují svůj územní plán a následně na základě tohoto plánu budou řešit tuto problematiku i včetně bezpečnostních opatření s tím souvisejících. V obci Vícho-
vá nad Jizerou seznamují obyvatele obce pouze v případě povodní. Výstižné je i sdělení
obce Nedachlebice, která napsala, že prioritu má řešení aktuálních problémů.

Zodpovědné obce své obyvatele seznamují např.:

- prostřednictvím svých internetových stránek
- informacemi v informačním zpravodaji, v obecních novinách
- prostřednictvím letáků
- formou hlášení obecního úřadu (místní rozhlas)
- prostřednictvím místní vývěsky
- obecním občasníkem
- besedami
- přednáškami členů složek IZS JMK

Graf 11: Seznamování občanů o ohrožení a opatřeních [VLASTNÍ]

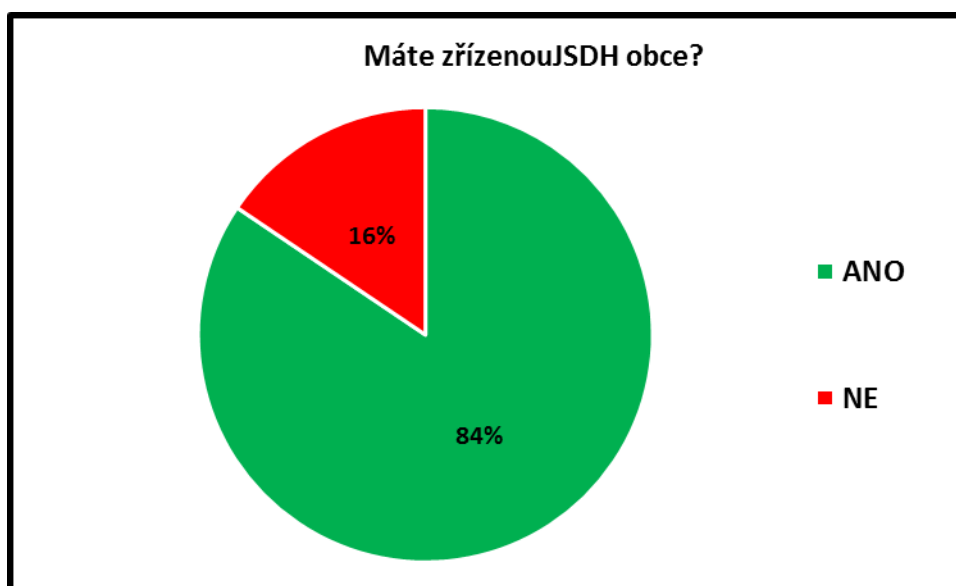
Dílčí závěr:

Seznamování občanů s možným ohrožením obce a připravovanými opatřeními považují za základní činnost orgánů obcí. Vyjma toho, že se jedná o zákonnou povinnost, měly by obce samy ve svém zájmu informovat své občany o těchto záležitostech. Výsledek

průzkumu odhalil pouze dostačující plnění této povinnosti. Obce by měli proto tuto oblast mnohem více rozvíjet než tomu bylo doposud. Podrobný výsledek odpovědí naleznete v příloze P I (viz. PŘEHLED ODPOVĚDÍ).

10.12 Otázka č. 12: Vyhodnocení a analýza.

Zřídit jednotku sboru dobrovolných hasičů musí každá obec. Pokud tak neučiní, musí příslušná obec zřídit požární hlídku nebo může na základě smlouvy v rámci svazku obcí sdružovat společnou JSDH obcí. Tato jednotka provádí hašení požárů a také záchranné práce při MU a živelních pohromách a plní další úkoly podle zákona o požární ochraně. [13]

Graf 12: Zřízení JSDH obce [VLASTNÍ]

Druhy JPO jsou uvedeny v § 65 zákona o požární ochraně, který říká, že JSDH obce je složena z FO, kteří činnost v této jednotce nevykonávají jako své zaměstnání. Starosta jmenuje a odvolává po vyjádření HZS kraje velitele této jednotky. [13] Vzhledem k možnému vzniku požáru nebo MU na jakémkoliv místě je v ČR zaveden systém plošného pokrytí JPO, tak aby celé území České republiky bylo zabezpečeno včasným dojezdem minimálního množství sil a prostředků příslušných JPO. Krajský úřad na základě stupně nebezpečí území obce nařízením kraje určí příslušný typ JPO (typ I – VI). Dojezdy a stupeň nebezpečí jsou určovány na základě vyplývajících statistik (počet obyvatel, druh lokality, množství budov, atd...). Základní tabulku plošného pokrytí naleznete v příloze P II bakalářské práce. [33]

Z odpovědí starostů vyplývá, že jen malá část obcí nemá zřízenou svou JSDH obce, tudíž musí mít požární ochranu své obce zajištěnou prostřednictvím JPO jiné obce a to na základě smlouvy nebo prostřednictvím požární hlídky. Obce ve většině případů mají JSDH obce typu JPO III i sbor dobrovolných hasičů obce (SDH) typu JPO V.

Dílčí závěr:

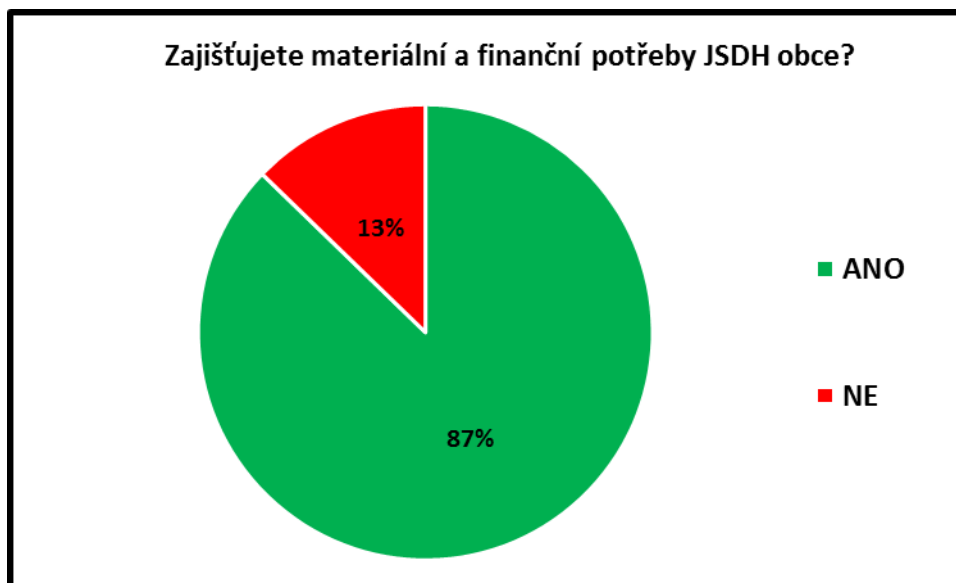
Opět se jedná o zákonnou povinnost a to zřídit JSDH obce. Jsou ale případy, kdy tak obce učinit nemusí. Přiznám se, očekával jsem poněkud příznivější výsledek, ale i tak větší část obcí (84%) má zřízenou svou JPO. Situace je v této oblasti velmi dobrá. Podrobný výsledek odpovědí naleznete v příloze P I (viz. PŘEHLED ODPOVĚDÍ).

10.13 Otázka č. 13: Vyhodnocení a analýza.

Zajišťování materiálních a finančních potřeb JSDH obce a požární ochrany úzce souvisí s předešlou otázkou. Překvapil mě počet odpovědí NE, který by podle mého soudu mohl být nižší. Pokud vezmu v úvahu, že obec zřídila příslušnou JPO a nezajišťuje ji, jak materiálně, tak finančně, je to velkým předpokladem k cestě k nepříjemným situacím. Chápu finanční podmínky každé obce, ale jedna z priorit by měla být právě i požární ochrana. Odpověď pana starosty z Pohoří je výstižná, cituji: *„Vybavení zásahové jednotky včetně školení členů SDH stojí obce velké finanční prostředky a ty nejsou nikterak kompenzovány. Stát by měl přes kraje dotovat tyto jednotky, protože chrání majetek a životy našich obyvatel.“* Tentýž starosta ještě dodává: *„...musíme jim nakupovat vše jako profíkům za přemrštěné ceny...“*.

Nadruhou stranu musím vyzdvihnout obce, které svou zákonnou povinnost dodržují např.: nákupem zásahových obleků, potřebných automobilů, potřebné výstroje a výzbroje. A dále inovací a nákupem nového vybavení, nákupem a údržbou techniky, nákupem ochranných prostředků, údržbou a opravou hasičské zbrojnice, jak například uvedla obec Benešov u Semil.

Starostové dále uváděli, že čerpají dotace z evropských fondů, z krajského rozpočtu a také určitou měrou ze svého obecního. Některé obce finančně spolupracují s HZS kraje či okolními městy.

Graf 13: Materiální a finanční zajištění JSDH obce [VLASTNÍ]

Dílčí závěr:

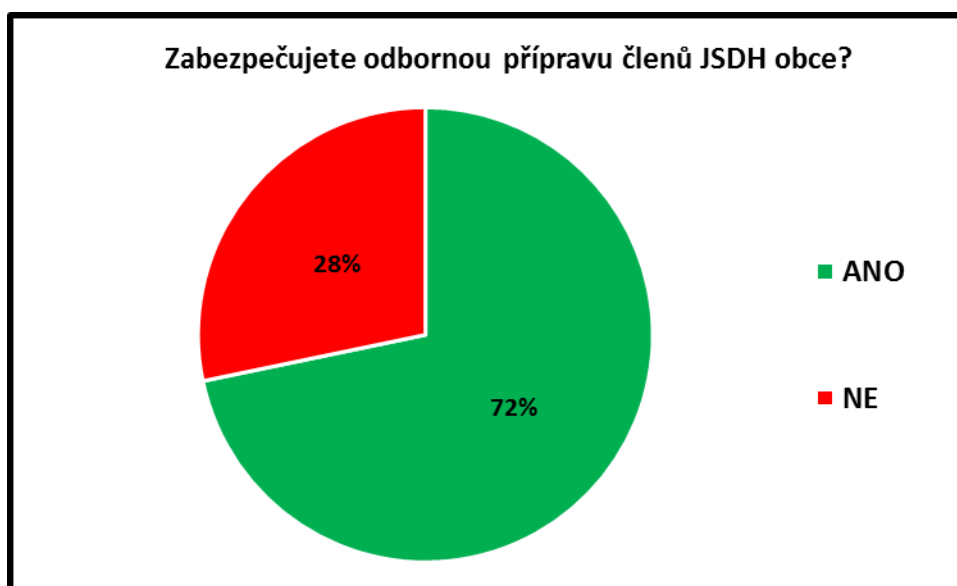
Obce tuto povinnost plní z velké části (tj. 87%). Jsou, ale i obce finančně slabší nebo obce, které vůbec neplní zákonné zajišťování materiálních a finančních potřeb JSDH obce. Situace v této oblasti je velmi dobrá, nicméně je zde určitý prostor, který by měl vybídnout ke zlepšení aktuálního stavu. Podrobný výsledek odpovědí naleznete v příloze P I (viz. PŘEHLED ODPOVĚDÍ).

10.14 Otázka č. 14: Vyhodnocení a analýza.

Výkon velitele, strojníka a technika speciálních služeb ostatních JPO je podmíněn jen s požadovanou způsobilostí. Příslušníci a členové dobrovolných JPO mohou vykonávat samostatně službu při zdolávání požárů, ale až po absolvování odborné přípravy. Tato odborná příprava se skládá z teoretické, praktické a tělesné přípravy. Požadovaná odborná způsobilost se ověřuje zkouškou, kdy dotyčný po úspěšném prověření obdrží od ministerstva vnitra popřípadě HZS kraje příslušné osvědčení. Tato **odborná školení** řídí a organizuje HZS kraje. [13]

Z odpovědi paní starostky obce Násedlovice jsem zjistil, že obec platí pro členy JSDH obce i zdravotnický záchranářský kurz. Další obce uváděly, že odbornou přípravu provádí příslušní krajští hasiči za přítomnosti příslušníků Policie ČR a dalších složek.

Při pohledu na graf, zjistíme, že situace v zabezpečování odborné přípravy není již tak dodržována ze strany obce jako tomu bylo u předešlé otázky.

Graf 14: Odborná příprava členů JSDH obce [VLASTNÍ]

Dílčí závěr:

Výsledek v této oblasti hovoří pro většinové plnění této povinnosti. Jde ale zároveň o to, že některé obce zřizující JSDH obce nezebezpečují patřičné školení jejich členů. V tomto případě by obce měly efektivně a operativně zapracovat na splnění této povinnosti. Podrobný výsledek odpovědí naleznete v příloze P I (viz. PŘEHLED ODPOVĚDÍ).

10.15 Otázka č. 15: Vyhodnocení a analýza.

Požární řád obce je další zákonnou podmínkou pro samosprávné územní celky. Vyjma jedné obce, mají požární řád zpracovaný všichni odpovídající.

Požární řád obce slouží k organizaci a úpravě zásad zabezpečení požární ochrany v každé obci. Jeho obsahem je vymezení činnosti pověřených osob k zabezpečování ochrany před požáry v obci, způsoby jakým je zabezpečena nepřetržitá požární ochrana v obci, početní stav, vybavení a kategorie JSDH obce, přehled zdrojů vody pro hašení a podmínky jejich trvalé použitelnosti. Dále pak seznam ohlašovny požárů a míst, odkud je možno hlásit požár, označení těchto míst („Ohlašovna požárů“, „Zde hlase požár“, „150“) a také způsob vyhlášení požárního poplachu v obci. Nedílnou součástí každého požárního řádu obce je přehled sil a prostředků JPO z požárního poplachového plánu kraje. [12]

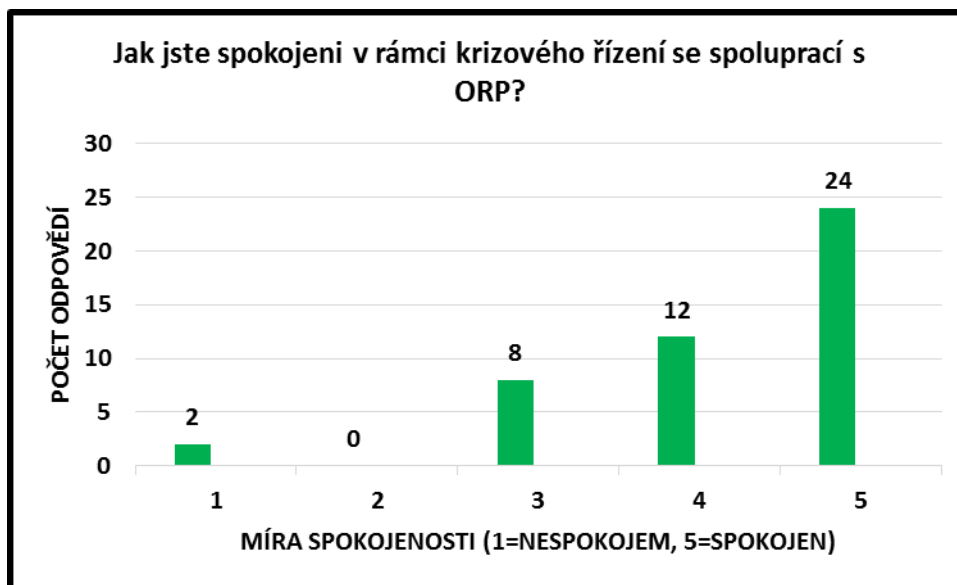
Graf 15: Požární řád obce [VLASTNÍ]

Dílčí závěr:

Výsledek v této oblasti hovoří jasně. Zákonná povinnost je zde ze strany obcí splněna na výbornou, což neplatí o jedné z obcí. Situace v této zkoumané oblasti je téměř výborná. Podrobný výsledek odpovědí naleznete v příloze P I (viz. PŘEHLED ODPOVĚDÍ).

10.16 Citové vyjádření starostů k problematice KŘ

První otázka směřovala na míru spokojenosti starostů se spoluprací s ORP. Více než polovina ohodnotila tuto spolupráci na pomyslné škále hodnocení číslem nejvyšším, 5. Jen dvě obce nejsou vůbec spokojené, což je velmi malé číslo, které svědčí o jakési velmi dobré úrovni vztahů mezi starosty obcí a starosty ORP v rámci krizového řízení.

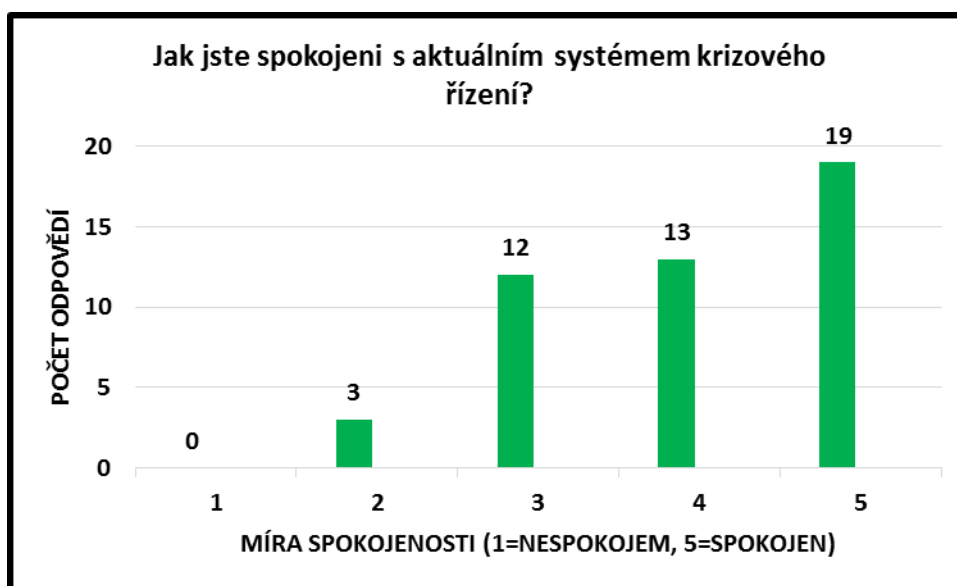

Graf 16: Míra spokojenosti se spoluprací s ORP [VLASTNÍ]

Druhá otázka směřovala na celkové hodnocení aktuálního systému krizové řízení. Potěšilo mě, že žádný ze starostů nebere krizové řízení za nepotřebné či něco nadbytečného. Byť by krizové řízení a s ním spojená OO potřebovala více přizpůsobit dnešním podmínkám rozvoje společnosti a chápání bezpečnosti státu, jak uvádí současná koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030. [30] Na toto téma mohu zmínit připomínku pana starosty z obce Víchová na Jizerou, který říká, cituji: „*Na malé obce příliš - papírování - často špatně obsažitelné, někdy to působí dojmem, že papír je důležitější než vlastní záchrana osob.*“ Myslím, že poslední slova jeho výpovědi jsou velice trefným vystihnutím některých situací, do kterých se my, jako lidé a občané České republiky, někdy dostáváme a to nejen v rámci problematiky krizového řízení, ale v rámci celého fungování našeho státu.

Zlepšit by se také měla problematika školení starostů v krizovém řízení a ochraně obyvatelstva. Tímto je myšleno především prodloužení doby samotného školení. (starosta obce Archlebov)

Výsledný graf však hovoří o velké spokojenosti s aktuálním systémem krizového řízení.

Graf 17: Míra spokojenosti se systémem krizového řízení [VLASTNÍ]

Dílčí závěr:

Z hodnocení vychází najevo pozitivní vztah, jak k samotnému systému krizového řízení potažmo ochrany obyvatelstva, tak i ke spolupráci mezi obcí a ORP. Podrobný výsledek odpovědí naleznete v příloze P I (viz. PŘEHLED ODPOVĚDÍ).

10.17 SWOT analýza krizového řízení z pohledu malých obcí

SWOT analýza je metoda, prostřednictvím, které zjistíme silné a slabé stránky systému a také příležitosti a hrozby na tento systém. Používá se jako strategická metoda pro dlouhodobé plánování rozvoje zkoumaného systému (objektu, subjektu).

Silné stránky

Na základě analýzy současného stavu krizového řízení z pohledu malých obcí jsem do silných stránek vybral odpovědi typu ANO, které měly 75% a výše:

- varování obyvatel
- nouzové ubytování a nouzové stravování
- krizový štáb obce
- spolupráce s ORP

- účast na školení starostů
- vlastní JSDH obce a její materiální a finanční zabezpečení
- požární řád obce

Slabé stránky

Mezi slabé stránky řadím odpovědi typu NE s procentuálním zastoupením od 45 % výše:

- neorganizování připravenosti obce na MU a KS
- slabé zajištění ukrytí a evakuace
- nevhodné hospodaření s materiálem CO

Příležitosti

U vymezení příležitostí jsem vycházel ze slabých stránek a také z osobních rozhovorů a doplňujících odpovědí check-listu

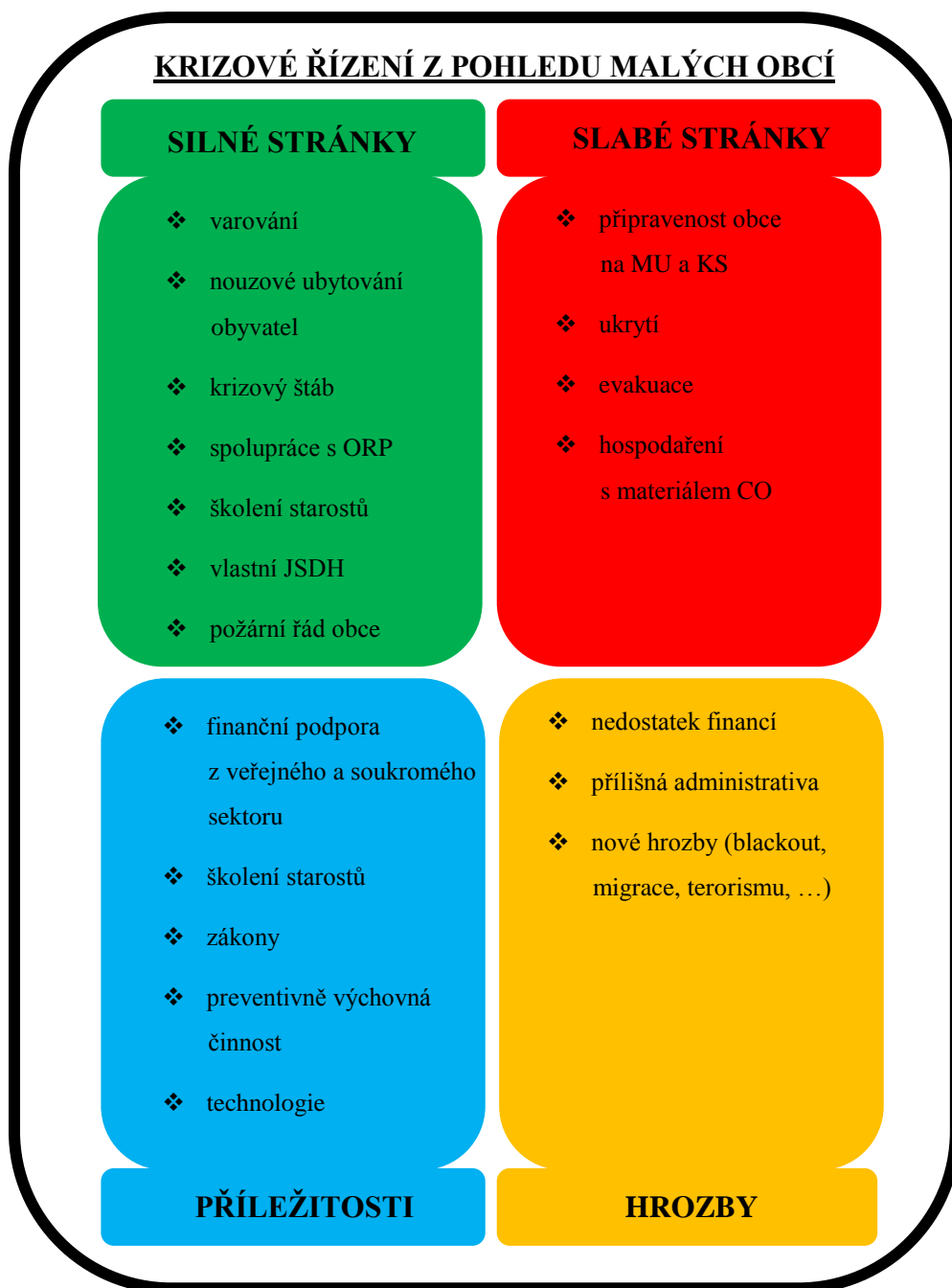
- větší finanční podpora z veřejného nebo soukromého sektoru
- častější a delší školení starostů
- úprava či tvorba zákonů
- výstavba úkrytů
- preventivní výchovná činnost směřovaná na občany
- nové technologie

Hrozby

U vymezení hrozeb jsem vycházel z osobních rozhovorů a doplňujících odpovědí check-listu a vývoje bezpečnostní situace ve světě

- nedostatek financí
- přílišná administrativa (tzv. papírování)
- čelení novým hrozbám (blackout, nepovolená migrace, terorismus ...)

Pro stručný přehled výsledku SWOT analýzy (tj. prvků silných stránek, slabých stránek, příležitostí a hrozeb v krizovém řízení z pohledu malých obcí) slouží obrázek níže.

Obrázek 4: SWOT analýza krizového řízení z pohledu malých obcí
[VLASTNÍ]

Dílčí závěr:

Jako každý systém, tak i krizové řízení nemůže být dokonalé. Vedle celé řady silných stránek, i když z pohledu zákona je na 100% splněno pouze varování, jsou zde i hrozby, ale také mnoho příležitostí, které mohou zlepšit funkčnost celého tohoto systému.

ZÁVĚR

Hodnocení současné situace, plnění úkolů krizového řízení z pohledu malých obcí ČR, je v celku nelehký úkol. Jednak zde hraje roli nastavení legislativního rámce této krizové oblasti a také samotný přístup obcí.

Obce jsou samozřejmě povinny plnit vše, co zákon stanovuje, ale na druhou stranu by zákonodárci mohli lépe formulovat a upřesnit některé úkoly pro malé obce. Chvillemi mi přijde, že se až příliš slovíčkaří. Mohu zmínit slovíčka typu „zajišťuje“, „zabezpečuje“, „odpovídá“ a spoustu dalších. Nemohu však říci, že by byl tento systém nefunkční, protože v celé řadě případů se osvědčil na výbornou. Co se týče zákonů ve vztahu k jejich prováděcím vyhláškám, je velmi zdlouhavé a někdy nepřehledné se v nich orientovat a vyhledávat zvláště pokud jde o právně nezkušeného člověka nebo člověka bez praxe. Vyžaduje to poměrně dlouhou časovou jednotku, na kterou většina starostů nemá prostor.

Z pohledu obcí by se měla celková situace razantně zlepšit ve všech oblastech, vyjma varování. Zde je situace téměř bezchybná. Starostové (potažmo OÚ) by se však měli více zasadit o zvýšení míry informovanosti obyvatel o hrozících nebezpečích na území obce a o připravovaných opatřeních na tyto hrozby. Pořádání preventivně výchovných činností by mělo být jednou z priorit každé obce, chce-li býti dostatečně připravená čelit MU a KS. Co se týče ostatních oblastí, je zde velká mezera jejich neplnění. Nemohu však říci, že by se to týkalo všech obcí. Jsou zde obce, které přistupují velmi zodpovědně, jak ve vztahu k občanů, OO, tak i krizovému řízení.

Avšak v celkové této problematice vidím velký kámen úrazu, a tím jsou finance. Stát na jednu stranu vyžaduje určité plnění výše zmíněných úkolů, ale finančně ponechává obce tzv. „na holičkách“. Při úvaze, že obec je v rámci samosprávy postavena na úroveň právnických osob, musí mít dobré vedení, aby si zajistila vedle stálých příjmů také vedlejší příjmy. Většina obcí proto ve svých nelehkých finančních podmínkách není schopná se dostatečně věnovat těmto záležitostem. Tímto však nenarážím na neschopnost starostů řídit svou obce, ale na přemrštěné ceny služeb, jak pro státní, tak veřejný sektor. Jsou zde však možnosti, jak čerpat, např. v době krizového stavu, finanční pomoc od kraje či nějaké organizace.

Závěrem bych chtěl vyjádřit velké poděkování všem, kteří se s ochotou zúčastnili průzkumu a analýzy v krizovém řízení z pohledu malých obcí.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ČESKO. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). In Sbíрка zákonů ČR, ročník 2000, částka 73. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240#p1>> [cit. 2015-02-01]. ISSN 1211-1244.
- [2] ČESKO. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In Sbíрка zákonů ČR, ročník 2000, částka 73. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239#p1>> [cit. 2015-02-01]. ISSN 1211-1244.
- [3] *Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení a plánování obrany státu*. Praha, Ministerstvo vnitra České republiky, odbor bezpečnostní politiky, 2009. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/terminologicky-slovník-krizove-rizeni-a-planovani-obrany-statu.aspx>
- [4] ČESKO. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). In Sbíрка zákonů ČR, ročník 2000, částka 38. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128#p1>> [cit. 2015-01-01]. ISSN 1211-1244.
- [5] VAVERA, František. *Krizová legislativa - současné pojetí*. 112: odborný časopis požární ochrany, integrovaného záchranného systému a ochrany obyvatelstva. Praha: MV-generální ředitelství HZS ČR, 2015, XIV, č. 2.
- [6] KOLEKTIV AUTORŮ POD VEDENÍM MINISTERSTVA ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČR. *Bezpečnostní strategie České republiky* [online]. Praha, 2015 [cit. 2015-03-11]. ISBN 978-80-7441-005-5. Dostupné z: http://www.mzv.cz/file/1386521/Bezpecnostni_strategie_2015.pdf
- [7] HORÁK, Rudolf. *Průvodce krizovým řízením pro veřejnou správu*. Praha: Linde, 2004, 407 s. ISBN 8072014714.
- [8] ČESKO. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., ústava České republiky. In Sbíрка zákonů ČR, ročník 1993, částka 1. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1#cl1>> [cit. 2015-02-01]. ISSN 1211-1244.
- [9] HÁLEK, Vítězslav. *Krizový management: teorie a praxe*. 1. vyd. Bratislava: DonauMedia, 2008, 322 s. ISBN 978-808-9364-008.

- [10] ČESKO. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. In Sběrka zákonů ČR, ročník 1998, částka 39. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110#c15>> [cit. 2015-02-01]. ISSN 1211-1244.
- [11] LOŠEK, Václav. *Integrovaný záchranný systém*. Vyd. 1. Uherské Hradiště: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2013, 73, 20 s. ISBN 978-80-7454-287-9.
- [12] *Krizové zákony: krizový zákon, integrovaný záchranný systém, hospodářská opatření pro krizové stavy; HZS a Požární ochrana; Obnova území: zákony, nařízení vlády, vyhlášky: podle stavu k 20. 10. 2014*. Ostrava: Sagit, 2014, sv. ÚZ. ISBN 978-80-7488-071-1
- [13] ČESKO. Zákon č. 133/1985 Sb., České národní rady o požární ochraně. In Sběrka zákonů ČR, ročník 1985, částka 34. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133#p1>> [cit. 2015-03-29]. ISSN 1211-1244.
- [14] ČESKO. Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon). In Sběrka zákonů ČR, ročník 2001, částka 98. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-254#p1-1>> [cit. 2015-01-01]. ISSN 1211-1244.
- [15] ČESKO. Zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií). In Sběrka zákonů ČR, ročník 2006, částka 25. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-59#cast1>> [cit. 2015-04-07]. ISSN 1211-1244.
- [16] ČESKO. Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů. In Sběrka zákonů ČR, ročník 1997, částka 5. Dostupné na:

- <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1997-18#p1>> [cit. 2015-01-01]. ISSN 1211-1244.
- [17] ANTUŠÁK, Emil. *Krizový management: hrozby - krize - příležitosti*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009, 395 s. ISBN 978-807-3574-888.
- [18] REKTOŘÍK, Jaroslav. *Krizový management ve veřejné správě: teorie a praxe*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2004, 249 s. ISBN 80-861-1983-1.
- [19] HORÁK, Rudolf, Josef KELLNER, Antonín KRÁSNÝ, Jan KYSELÁK, Oldřich MACH a Michal NOVÁČEK. *Krizové plánování*. Brno: Univerzita obrany, Fakulta ekonomiky a managementu, 2007. ISBN 80-7231-178-6.
- [20] VIČAR, Dušan a Radim VIČAR. *Vybrané aspekty práva bezpečnosti a obrany České republiky*. Vyd. 1. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2013, 103 s. ISBN 978-80-7454-279-4.
- [21] ČERNOHORSKÝ, Jiří, ed. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2014*. Vyd. 1. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2014. 206 s. ISBN 978-80-905421-2-9.
- [22] ČESKO. Usnesení č. 2/1993 Sb., předsednictva České národní rady o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součástí ústavního pořádku České republiky. In Sbíрка zákonů ČR, ročník 1993, částka 1. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2#c11>> [cit. 2015-04-28]. ISSN 1211-1244.
- [23] KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy: vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol*. 3. aktualiz. vyd. Ostrava: Montanex, 2010, 352 s. ISBN 978-807-2253-197.
- [24] PRŮCHA, Petr. *Veřejná správa a samospráva*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, 2004, 241 s. Studijní texty (Vysoká škola aplikovaného práva). ISBN 80-867-7503-8.
- [25] ČESKO. Vyhlášky č. 380/2002 Sb., Ministerstva vnitra k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. In Sbíрка zákonů ČR, ročník 2002, částka 133. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-380#p1>> [cit. 2015-04-08]. ISSN 1211-1244.

- [26] ČESKO. Vyhlášky č. 328/2001 Sb., Ministerstva vnitra o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému. In Sběrka zákonů ČR, ročník 2001, částka 127. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-328#p1>> [cit. 2015-04-08]. ISSN 1211-1244.
- [27] ČESKO. Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In Sběrka zákonů ČR, ročník 2006, částka 63. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-183#p1>> [cit. 2015-04-28]. ISSN 1211-1244.
- [28] ČESKO. Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky. In Sběrka zákonů ČR, ročník 1999, částka 76. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-222#p1>> [cit. 2015-04-28]. ISSN 1211-1244.
- [29] ČESKO. Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). In Sběrka zákonů ČR, ročník 2000, částka 132. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-462#p1>> [cit. 2015-04-08]. ISSN 1211-1244.
- [30] Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030. In: Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, 2013. Dostupné z: <http://www.firebrno.cz/nova-koncepce-ochrany-obyvatelstva>
- [31] Ukrytí. Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. Praha, 24. 4. 2014 [cit. 2015-04-27]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/ukryti-obyvatelstva-v-ceske-republice.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>
- [32] KOVAŘÍK, Jaroslav a Marek SMETANA. *Základy civilní ochrany*. 1. vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2006, 147 s. ISBN 80-86634-85-x.
- [33] Jednotky PO. *Hasičský záchranný sbor České republiky: Jednotky požární ochrany* [online]. 2009 [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-961839.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

KS	Krizová situace.
MU	Mimořádná událost.
IZS	Integrovaný záchranný systém.
ČR	Česká republika.
FO	Fyzická osoba.
PO	Právnícká osoba.
HOPKS	Hospodářské opatření pro krizové stavy.
NATO	Severoatlantická aliance.
CNP	Civilní nouzové plánování.
HP	Havarijní plánování.
ORP	Obec s rozšířenou působností.
KŠ	Krizový štáb.
OÚ	Obecní úřad.
HZS	Hasičský záchranný sbor
JMK	Jihomoravský kraj.
OO	Ochrana obyvatelstva.
ZaL práce	Záchranné a likvidační práce.
POOO	Plán odezvy orgánů obce na vznik mimořádné události.
CO	Civilní ochrana.
JSVV	Jednotný systém varování a vyrozumění.
NPO	Nouzové přežití obyvatelstva.
JSDH	Jednotka sboru dobrovolných hasičů.
SDH	Sbor dobrovolných hasičů.
JPO	Jednotka požární ochrany.

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1: Vývoje situace a k nim příslušné krizové stavy [19, s. 40]</i>	<i>23</i>
<i>Obrázek 2: Rozdělení veřejné správy [21, s. 10]</i>	<i>25</i>
<i>Obrázek 3: Mapa ČR s přehledem zapojených obcí v rámci analýzy [VLASTNÍ]</i>	<i>48</i>
<i>Obrázek 4: SWOT analýza krizového řízení z pohledu malých obcí [VLASTNÍ]</i>	<i>71</i>

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1: Příprava obce na MU a KS [VLASTNÍ]</i>	49
<i>Graf 2: Zajištění varování obyvatel obce [VLASTNÍ]</i>	51
<i>Graf 3: Zajištění evakuace obyvatel obce [VLASTNÍ]</i>	52
<i>Graf 4: Zajištění ukrytí obyvatel obce [VLASTNÍ]</i>	54
<i>Graf 5: Hospodaření s materiálem CO [VLASTNÍ]</i>	55
<i>Graf 6: Zajištění NPO [VLASTNÍ]</i>	56
<i>Graf 7: Krizový štáb obce [VLASTNÍ]</i>	57
<i>Graf 8: Spolupráce s OÚ ORP [VLASTNÍ]</i>	58
<i>Graf 9: Finanční rezerva obce na zajištění KS [VLASTNÍ]</i>	59
<i>Graf 10: Školení starostů v krizovém řízení a OO [VLASTNÍ]</i>	60
<i>Graf 11: Seznamování občanů o ohrožení a opatřeních [VLASTNÍ]</i>	62
<i>Graf 12: Zřízení JSDH obce [VLASTNÍ]</i>	63
<i>Graf 13: Materiální a finanční zajištění JSDH obce [VLASTNÍ]</i>	65
<i>Graf 14: Odborná příprava členů JSDH obce [VLASTNÍ]</i>	66
<i>Graf 15: Požární řád obce [VLASTNÍ]</i>	67
<i>Graf 16: Míra spokojenosti se spoluprací s ORP [VLASTNÍ]</i>	68
<i>Graf 17: Míra spokojenosti se systémem krizového řízení [VLASTNÍ]</i>	69

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1: Charakteristika krizových stavů [1] [8] [10]</i>	<i>22</i>
<i>Tabulka 2: Stručný přehled odpovědí [VLASTNÍ]</i>	<i>47</i>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Přehled odpovědí [VLASTNÍ]

Příloha P II: Základní tabulka plošného pokrytí a druhů JPO [13]

PŘÍLOHA P I: PŘEHLED ODPOVĚDÍ [VLASTNÍ]

Kraj	Obec	Obyvatel	Organizace přípravy	Varování	Evakuace	Ukrytí	Materiál CO	NPO	KŠ	Spolupr áce s GRP	Finanční rezerva	Školení	Seznamování občanů	JSDHO	Mat. a fin. zajištění JSDHO	Odborná příprava JSDHO	Požární řád	Spok ojen ost s ORP	Spoko jenost s KR	Komentář
Jihočeský	Hořice na Šumavě	838	Toto řeší PKP obce, který je v případě potřeby upravován.	Byl vybudován Varovný systém na principu bezdrátového rozhlasu s centrálou na obci (srážkoměr, hlášení pomocí SMS,...)	Charakter krajiny v obci umožňuje evakuaci na vysoko položený letní tábor	NE	NE	NE	ANO	ANO	ANO	Na výzvu ORP se starosta zúčastňuje školení a seminářů.	Zpravodaj obce, je-li to aktuální.	ANO	Rozpočtem.	ANO	ANO	4	4	
	Žimutice	601	Spolupráce s JETE a HZS JČ. Kraje.	Rozhlas, sirény.	Havarijní plán Jaderné elektrárny Temelín.	Třeboň	NE	Základní škola Žimutice.	ANO	ANO	50000	2 x ročně	NE	ANO	Rozpočet obce.	Zajišťují HZS Jihočeského kraje.	ANO	5	4	
Jihomoravský	Archlebov	882	ANO	sirény	NE	škola, KD	NE	Škola (50) + jídelna 100 většina u příbuzenstva.	ANO	ANO	10 000 (v rozpočtu 3 mil.)	2 x měli by trvat déle, jako kdysy alespoň 2 dny.	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	4	5	
	Násedlovice	834	ANO	sirény, místní informační systém	ANO	KD, sklepy	Odevzdali jsme.	KD + stravování	ANO	ANO	50000	1x povinnost pro každého nového starostu + osvětlení.	místní zpravodaj	ANO	auto + výstroj + výzbroj	platíme kurz + kurz ZZS a první pomoci	ANO	5	5	
	Strážovice	584	ANO	sirény, místní rozhlas	ANO	sklepy	NE	tělocvična, škola	ANO	ANO	ANO	1 x	Seznamuje jeden z hasičů, je u ZZS.	ANO	Ano, zásahový oblek	ANO	ANO	5	5	
	Sudice	476	NE	Rozhlas napojený na IZS Jmk.	NE	NE	NE	sokolovna, sudický dvůr	ANO	ANO	2 mil.Kč	V březnu 2015 na ORP Boskovic.	Přednáška členů IZS JMK.	ANO	Žádáním dotaci u Jmk na vybavení zásahové jednotky, z rozpočtu obce na jejich akceschopnost, profinancování odborných školení členů zásahové jednotky JSDH.	ANO	ANO	5	5	
	Uhřetice	744	NE	ANO	Zajišťuje ORP.	NE	Plynové masky - omezený počet.	NE	NE	NE	ANO	20.000,-	2x	NE	ANO	ANO	ANO	4	3	Civilní ochrana obyvatelstva zanikla, v současnosti máme povodňovou komisi, JSDH a to je vše, co je v našich silách. Situace by se měla řešit systémově.
	Věteřov	506	NE	siréna, rozhlas	ANO	ANO	NE	tělocvična	ANO	ANO	5000	1 x únor kyjov	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	5	3
Karlovarský	Lipová	692	NE	siréna	NE	NE	NE	NE	NE	ANO	NE	1	UD	NE	NE	NE	ANO	5	5	
	Otovice	795	Zajišťujeme veřejný pořádek, máme dohodnutou pomoc s místními občany vlastníci techniku (např. bagr, nákladní automobil, motorové pily apod.)	sirény, obecní rozhlas, kontaktní osoby pro oznámení nebezpečí	NE	Budova základní školy slouží pro případ shromáždění evakuovaných osob.	NE	kuchyně základní školy	NE	ANO	500000	1 x	Informace v obecních novinách.	NE	NE	NE	ANO	5	5	
Vysočina	Čejov	555	NE	Rozhlas, siréna pro případ, že by byl výpadek el. proudu máme k dispozici vozidlo z megafonem.	NE	Sklep pod kulturním domem je určen k případnému úkrytu.	NE	škola	NE	ANO	NE	NE	NE	ANO	Finanční dotace na činnost, případně nákup potřebné techniky.	Zajišťuje SDH Humpolec.	ANO	3	3	
	Horní Dubenky	635	Připravujeme v zastupitelstvu a zúčastňujeme se školení.	Rozhlas, siréna.	S využitím školy a kulturního domu pro občany v ohrožení.	ANO	NE	Školní jídelna, případně dovoz.	ANO	ANO	20000	Pravidelně zajišťuje ORP.	Informace v informačním zpravodaji.	ANO	ANO	ANO	ANO	5	5	
	Jamně	524	Povodňový plán, školení, vedení seznamu obyvatel.	Rozhlas, siréna, kontakty na mobilní telefony obyvatel.	V povodňovém plánu.	NE	NE	Kulturní dům, škola, zdravotní středisko, školní družina	ANO	ANO	NE	Nejméně 1x ročně.	beseda	ANO	Materiál a PHM platí obec dle potřeby SDH.	Zajišťuje HZS Kraje Vysočina.	ANO	5	5	
	Koněšín	509	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	1.000.000	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	5	5	
Královhradecký	Krahulčí	629	Máme zpracovaný krizový plán.	místní rozhlas, siréna	Zpracováno v krizovém plánu.	NE	NE	Školy, obecní úřad, kulturní dům.	ANO	ANO	Kolik bude potřeba.	Když byla příležitost nebyl čas.	NE	ANO	Nakupujeme, co je potřebné.	ANO	ANO	3	3	
	Černíkovice	719	Evidenci o přechodných pobytech vedeme, spolupracujeme i s cizineckou policií, veřejný pořádek zajišťuje policie, každá obec má svého policistu, u nás v obci má TP šest policistů z toho dva se podílejí na udržování pořádku při kulturních akcích každý týden na diskotékách.	Nově zřízeno společně s protipovodňovým opatřením.	Pokud se týká povodní tak i nějaké zkušenosti máme a povodňová komise byla již v těchto situacích prověřena.	NE	NE	Ubytování i stravování by určitě zajištěno bylo, v místní MŠ a ZŠ a ve školní jídelně, vše je mimo dosah povodní.	ANO	ANO	50.000,- Kč v rozpočtu obce, dále dle potřeby.	V letošním roce již 2x.	Letáky, zpravodaj a rozlas.	ANO	Máme vyjezdovou jednotku a financujeme z rozpočtu obce dle požadavků JSDH.	ANO	ANO	5	5	
	Pohoří	677	NE	ANO	siréna, rozhlas	ANO	ANO	Jeden povodňový domeček.	ANO	ANO	NE	NE	NE	ANO	Musíme jim nakupovat vše jako profikům, za přemrštěné ceny.	ANO	NE	4	2	Vybavení zásahové jednotky včetně školení členů SDH stojí obce velké finanční prostředky a ty nejsou nikterak kompenzovány. Stát by měl přes kraje dotovat tyto jednotky, protože chrání majetek a životy našich obyvatel. Co se týká krizového řízení je oprávněně kritické, že se o tom tak honosně mluví, ale například v naší obci od povodní v roce 1998 ještě stále není vyřešena ochrana proti povodním, kde zahynulo 7 občanů. Co dělá stát pro lidi, když po 17 letech ještě není nic vyřešeno?
Přepychy	629	Vedení evidencí bydlících obyvatel, v seznamu máme telefonní čísla na všechny majitele domů.	Rozhlas, sirény, telefon, spojky určené osobě.	Dle plánu.	Improvizovaný - sklepy rodinných domů.	NE	Hostinec, budova školy.	ANO	ANO	20.000,-	Jednou ročně.	Plánujeme článek do Zpravodaje.	ANO	ANO	ANO	ANO	5	5		
Velká Jesenice	740	Havarijní plán, povodňový plán, evakuační místa, školení a výcvik jednotky SDH.	Varovný vyzvučovací systém (rozhlas, SMS, siréna).	Definovaná evakuační místa.	Definovaná evakuační místa.	Běžné protipovodňové pytle, písek, stroje, nářadí.	škola, úřad, tělocvična, ...	ANO	ANO	200000	2	Povodňový plán na webu obce.	ANO	Inovace a nákup nového vybavení.	Pravidelná školení, stáže.	ANO	3	3		

Liberecký	Benešov u Semí	886	NE	Sířena, infokanáň kabelové televize.	Svoz obecními automobily.	NE	NE	Škola a prostory Sportovního areálu.	ANO	ANO	NE	Pokud požádá ORP, tak pokaždé.	NE	ANO	Nákup techniky, ochranných prostředků, údržbu techniky, údržbu a opravu budovy - hasičárny.	ANO	ANO	4	4		
	Bílá	918	ANO	Sířeny, SMS zprávy, megafon na autě hasičů.				2 x hostinec, možnost i nouzového ubytování, mat.škola.	ANO	ANO	Zatím nebyla potřeba takže 5.000,- Kč ale v případě potřeby můžeme navýšit.	cca 3x	webové stránky obce	ANO	finančně	Zajišťuje HZS LK.	ANO	4	4		
	Křičany	822	NE	Výstražný varovný systém - rozhlas, 2x sířeny.	Poplachový plán	NE	NE	Základní škola, kulturní centrum obce.	NE	ANO	200000	4x	obecní zpravodaj	ANO	Rozpočet obce, krajský rozpočet, evropské fondy.	ANO	ANO	5	4		
	Přepeře	884	NE	rozhlas, zasilání sms zpráv	doprava, místa evakuace	Pouze umístění obyvatel ohrožených povodní.	NE	sokolovna, ZŠ, školní kuchyně	ANO	ANO	Stále v rozpočtu 10.000,- Kč, v případě nutnosti násobně více.	3x	webové stránky	ANO	ANO	ANO	ANO	5	4		
	Vichová nad Jizerou	937		Sířeny, SMSky.	NE	Pouze v případě povodně - v nemovitostech mimo zápl. území.	NE	Zčásti - MŠ restaurace.	NE	ANO	cca 200 tis. Kč	Asi 3 x	Ano pouze v příp. povodně.	ANO	Tech. vybavení výstroj, budova.	ANO	ANO	4	4		
Moravskoslezský	Bělá	686	ANO	ANO	NE	NE	NE	ANO	ANO	NE	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	5	5		
	Široká Niva	557		V případě ohrožení zasedá krizový štáb a koordinuje práce a poskytování pomoci, zajišťujeme informování obyvatel, evakuaci apod.	Bezdrátový rozhlas, zvony, sířeny.	V případě ohrožení máme vytypaná místa k přechodnému ubytování ohrožených obyvatel, případně zajištění místa k parkování vozidel, ustájení dobytka nebo uložení např. nábytku.	Kulturní dům - 120 míst, budova základní školy - 50 míst, budova MŠ - 30 míst. V případě potřeby je možné zajistit i další. Jmenované budovy jsou mimo záplavovou oblast.		ANO	ANO	50 000,- Kč	Jsem 12 let ve funkci, školení jsem se zúčastnila několikrát, ale kolikrát nevím.	NE	Nákupem	ANO	ANO	5	3			
	Vojkovice	613	NE	sířena - rozhlas	KP ORP	V budově bývalé školy - shromaždiště, podzemní úkryty nemáme.	NE	Budova bývalé školy.	ANO	ANO	NE	2x	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	5	4		
Olomoucký	Klenovice na Hané	828	NE	veřejný rozhlas, elektronická komunikace, sířena	NE	NE	NE	základní škola, mateřská škola, kulturní dům	NE	ANO	1 000 000,- Kč	Pravidelně jedenkrát za 2 - 3 roky.	Formou hlášení ebečního úřadu.	ANO	Z rozpočtu obce, dotace KÚOK, HZS územní odbor Prostějov.	ANO	ANO	5	5		
	Liboš	621	NE	rozhlas	NE	NE	NE	hostinec	ANO	ANO	NE	ANO	v obecním zpravodaji	ANO	Obnova a doplňování vybavení.	ANO	ANO	5	5		
	Opatovice	818	NE	1. obecním rozhlasem 2. sířenou	NE	NE	NE	základní škola	NE	ANO	NE	1x	Doposud jsme občany s možným ohrožením obce neseznamovali, ale vzhledem k dokončování územního plánu obce, z kterého vychází rozšíření povodňového pásma dále do údolí tulo problematika budeme muset řešit i včetně bezpečnostních opatření s tím souvisejících.	NE	NE	NE	ANO	3	3		
	Písařov	729		školení zodpovědných osob.	rozhlas	povodňový plán (krizový plán)	NE	NE	škola, ubytovací kapacity v obci	ANO	ANO	Die potřeby.	vždy	letáky	ANO	Nákupem potřebného vybavení.	ANO	ANO	5	5	
	Veselíčko	883	NE	rozhlas	ANO	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	5	3		
Pardubický	Semanín	640	NE	ANO	NE	NE	NE	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	NE	NE	ANO	ANO	ANO	3	3		
	Zdechovice	606	NE	ANO	NE	NE	NE	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	3	3		
Píseňský	Kýšice	907	NE	ANO	NE	NE	NE	NE	NE	500000	1 za 2 roky	NE	ANO	ANO	NE	ANO	1	5			
	Nekmř	477		Proti povodňo-povodňový plán, protipovodňová opatření- vyčištění potoka od křovin a náletových stromů, zpevnění hrázi u rybníka, povodňová komise-telefonní čísla v ohrožení, ohrožené rodinné domy vše ve spolupráci s místním SDH. Vodoměrné lare jsou umístěné v potoce a jsou stále pod kontrolou.	sířena, rozhlas	Plánování je uvedeno v povodňovém plánu obce.	NE	NE	sál KD, hostinec	ANO	ANO	NE	Vždy, když je.	letáky	ANO	ANO	ANO	5	5		
	Neurazy	792	NE	Rozhlasem a sířenou.	NE	Sklepy	NE	Prostory školy, hostinců místní fara, obecní budovy	NE	ANO	1 000 000,- Kč	2 X	Malý zájem občanů.	ANO	finanční dotaci	ANO	ANO	3	2		
Středočeský	Černuc	990		Plán odezvy na vznik mimořádných událostí, povodňový plán, krizový štáb.	obecní rozhlas, sířeny	Je součástí plánu odezvy.	Občané si v případě nebezpečí zajišťují úkryt sami.	NE	NE	Řešeno v plánu odezvy.	ANO	NE	20000	1x	webové stránky obce	ANO	ANO		3	3	
	Kropáčova Vrutice	893		Evidence osamělých seniorů a obyvatel, seznam nemovitostí ohrožených mimořádnou událostí.	rozhlas	NE	NE	Dům s pečovatelskou službou, místnosti v budovách obecního úřadu.	ANO	ANO	1000,- Kč	Jednou, za své volební období od listopadu 2014.	Místní vývěsky.	ANO	Nákup materiálu.	ANO	ANO	4	4		
Ústecký	Ludvíkovice	909	NE	Systém rozesílání varovných SMS, přímé varování prostřednictvím zaměstnanců obce, spolupráce se složkami IZS.	NE	NE	Je to závislé na druhu hrozícího nebezpečí, k úkrytu ve většině případů mohou posloužit veřejné budovy.	Škola s jídelnou, prostory kulturního domu.	ANO	ANO	NE	Jsem ve funkci krátce (5 měsíců).	Tento systém tu v minulosti zaveden nebyl, v současné době řešíme jiné problémy.	NE	NE	Sbor byl zrušen, protože nebyl dostatečný počet zájemců. Uvažujeme o jeho obnovení.	ANO	5	4		
	Malé Žernoseky	706		Údržbu prostředků k zajištění zásahů.	rozhlas, sířena	různě	Ve více objektech.	NE	NE	Ve více objektech.	ANO	ANO	10000	vždy	více formami	NE	NE	ANO	1	2	
	Strupčice	840		Připravený dokument Krizové řízení.	rozhlas	NE	NE	hostinec, škola,	ANO	ANO	1000000	1 x		ANO	ANO	ANO	ANO	4	4		
	Tisá	903		Máme krizový plán.	Sířena a auto jednotky SDH s rozhlasem.	NE	Škola obecní úřad mají úkryty z dob CO.	NE	NE	Individuálně dokážeme zajistit, hromadně nikoliv. Ubytováním v penzionech nebo v soukromí.	ANO	ANO	10 tis.Kč	Každý rok organizuje Krizový štáb ústeckého kraje.	Nyní jsou v centru krizového řízení povodně, naše obec má povodňový plán, ale je na kopci.	ANO	Mají kapitolu v rozpočtu obce.	Je zabezpečována Krajskou správou hasičů.	ANO	4	5
	Újeďeček	929	NE	Sířenou	NE	Ve sklepech.	NE	Kulturní dům	ANO	ANO	NE	cca 3x	NE	NE	Finanční dotaci městu Košťany.	Nemáme hasiče.	ANO	4	4		
Zlínský	Braťejov	764		Pravidelné školení Krizové komise obce. Soupis invalidních a nemooucích občanů. Kontrola evakuačních míst.	Obecní rozhlas. Systém IHS sířeny	V krizovém plánu jsou shromažďovací místa, samozřejmě v návaznosti na druhu a povaze hrozícího nebezpečí.	Maximálně do Kulturního domu a Školy.	NE	NE	Kulturní dům, vývalovna, škola	ANO	ANO	10000,-kč	Minulý týden poprvé.	Obecní občastník, informační nástěnky obce-letáky.	ANO	ANO	ANO	4	4	
	Lačnov	852	NE	bezdrátový rozhlas, sířeny	plán evakuace	Každý doma ve svém RD.	NE	NE	škola	ANO	ANO	2000	Vždy, když bylo organizováno.	Na webových stránkách obce-povodňový pláN.	ANO	JSDHO je zřízeno obcí dle zákona - financováno z rozpočtu obce, případně z dotací kraje.	ANO	ANO	5	5	
	Nedachlebice	785		Vedení evidence o přechodných pobytech.	rozhlas i sířena	Dosud nemáme zpracovaný žádný plán. Máme ale naplánováno školení na krizové situace. Po školení bude pravděpodobně zpracován nějaký plán pro případ mimořádných či krizových situací.	Budova hasičské zbrojnice.	NE	NE	Budova místní hasičské zbrojnice.	ANO	NE	NE	Dosud ne, protože jsem ve funkci teprve od listopadu r. 2014. Tedy na začátku funkčního období. V nejbližší době se na takového školení zúčastním.	Zatím má prioritu řešení aktuálních problémů.	ANO	ANO	Zvažujeme, že nám akceschopnost hasičů bude zajišťovat jiné obec.	ANO	3	3

PŘÍLOHA P II: ZÁKLADNÍ TABULKA PLOŠNÉHO POKRYTÍ A DRUHŮ JPO [13]

Příloha k zákonu č. 133/1985 Sb.

KATEGORIE JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY A ZÁKLADNÍ TABULKA PLOŠNÉHO POKRYTÍ

Kategorie jednotek požární ochrany

Pro účely plošného pokrytí se jednotky požární ochrany dělí na jednotky

- a) s územní působností zasahující i mimo území svého zřizovatele
1. JPO I - jednotka hasičského záchranného sboru s územní působností zpravidla do 20 minut jízdy z místa dislokace,
 2. JPO II - jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu jako svoje hlavní nebo vedlejší povolání, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace,
 3. JPO III - jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace,
- b) s místní působností zasahující na území svého zřizovatele
1. JPO IV - jednotka hasičského záchranného sboru podniku,
 2. JPO V - jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně,
 3. JPO VI - jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku.

V dohodě se zřizovatelem mohou být tyto jednotky využívány k zásahům i mimo svůj územní obvod.

Základní tabulka plošného pokrytí

Stupeň nebezpečí území obce		Počet jednotek PO a doba jejich dojezdu na místo zásahu
I	A	2 JPO do 7 min a další 1 JPO do 10 min
	B	1 JPO do 7 min a další 2 JPO do 10 min
II	A	2 JPO do 10 min a další 1 JPO do 15 min
	B	1 JPO do 10 min a další 2 JPO do 15 min
III	A	2 JPO do 15 min a další 1 JPO do 20 min
	B	1 JPO do 15 min a další 2 JPO do 20 min
IV	A	1 JPO do 20 min a další 1 JPO do 25 min

Poznámka: 1 JPO - jedna jednotka PO; 2 JPO - dvě jednotky PO; min - minut.

Síly a prostředky požadované základní tabulkou plošného pokrytí jsou

- a) pro první jednotku požární ochrany, která se dostaví na místo zásahu, minimálně družstvo ve zmenšeném početním stavu nebo družstvo s cisternovou automobilovou stříkačkou;

Poznámka:

U obcí nebo objektů zařazených do stupně nebezpečí území obce III A, III B nebo IV, může být první jednotkou požární ochrany jednotka, která nemá cisternovou automobilovou stříkačku, ale je vybavena alespoň přívěsnou nebo přenosnou požární stříkačkou o výkonu 800 l/min a vyšším, tažným nebo dopravním automobilem, pokud v místě zásahu je možné použít zdroj požární vody, a za podmínky, že druhá a další jednotka požární ochrany cisternovou automobilovou stříkačku má.

- b) pro druhou a další jednotku požární ochrany, která se dostaví na místo zásahu, minimálně družstvo ve zmenšeném početním stavu nebo družstvo s cisternovou automobilovou stříkačkou a další technika podle složitosti zdolávání požáru.

Poznámka:

U všech obcí nebo objektů, s výjimkou objektů zařazených do stupně nebezpečí území obce I A, I B, může být druhou nebo další jednotkou požární ochrany také jednotka, která nemá cisternovou automobilovou stříkačku, ale je vybavena alespoň přívěsnou nebo přenosnou požární stříkačkou o výkonu 800 l/min a vyšším, tažným nebo dopravním automobilem, pokud v místě zásahu je možné použít zdroj požární vody.